

Vječna oporuka

Suština tevhida kod imama
Ehli-bejta

Muhammed Salim el-Hadr

Vječna oporuka
Suština tevhida kod imamâ Ehli-bejta

Muhammed Salim el-Hadr

Naslov originala

El-Vasijjetu el-halide

– haqiqatut-tewhidi ‘inde eimeti ehlil-bejt

Prijevod

Nedim Haračić

Lektura

Abdurrahman Kuduzović

Korektura

Šemsada Džanić

Tiraž

3000

Vječna oporuka

Suština tevhida kod imamâ Ehli-bejta

Muhammed Salim el-Hadr

Sarajevo 2010

Uvod

Hvala neka je Allahu, Koji uređuje carstvo nebesa i Zemlje, Silnom i Uzvišenom, Kojem nema ravnog, Onome Koji je nebesa postavio bez stupova i Koji je svakome odredio njegovu nafaku, Onome Koji je razumne uputio da se oslanjaju samo na Njega, a ne na one koji su i sami od Njega zavisni i pomoći potrebni. Oni zato ne obožavaju nikoga pored Njega, znajući da je On Jedan Jedini Bog, Allah, Koji je utočište svakom, i svjesni su da sva stvorenja, poput njih, Njegovi robovi, od kojih se ne traži opskrba.

Neka je salavat i selam na onoga koji je pozivao na Pravi put i uklonio zabludu, na Muhammeda i na njegovu plemenitu porodicu.

Ovo kratko djelo napisao sam nakon susreta s jednim članom porodice Ehli-bejta, koju inače visoko poštujemo i s čijom se ljubavlju približavamo Allahu, dž.š. Predložio mi je, na čemu sam mu jako zahvalan, da napišem nešto o samom tevhidu (jednoći) Gospodara svjetova, i da sve potkrijepim kur'anskim i hadiskim tekstovima, kao i izjavama nekih članova Ehli-bejta, Poslanikove, s.a.v.s., porodice, jer je tema bitna i korisna za sve pripadnike našeg ummeta. Prihvatio sam njegov prijedlog, ali stideći se, jer je on bio preči da tako nešto napiše, s obzirom na njegovo znanje i ugled u kojima prednjači ispred mene. Ipak, prihvatio sam da pišem o ovoj temi, da se ne bih svrstao među one koji taje znanje; a stavovi Ehli-bejta koje sam otkrio u svome radu podosta su različiti od stavova mnogih koji se danas deklariraju kao sljedbenici njihovog učenja.

Nažalost, danas su smutnije uzele toliki mah da običan čovjek ne vjeruje čak ni ono što čuje i vidi, a Allaha molimo da nas ne iskušava u vjeri. Jer, najveće iskušenje i smutnja u vjerovanju čovjeka u koju može zapasti nalazi se u odstupanju od temeljnih vrijednosti šehadeta la ilahe illallah ve enne Muhammeden resulullah. A koliko je samo onih koji ljude odvođe u zabludu, znajući istinu, i koliko je onih koji u zabludu upadaju slijepo slijedeći druge!

Na meni je bilo dakle da izoštrim svoju inspiraciju i da maksimalno ojačam vlastitu odluku za radom, Allahu se obraćajući i od Njega tražeći podršku i uspjeh da moje riječi dopru do ljudi. Pa, ako dopru do onih kojima sam ih namijenio, zahvaljujem se Allahu, dž.š., Čijom se dobrotom upotpunjuju dobra djela. A ako ne, molim Ga da moje djelo učini iskreno radi Njegovog plemenitog Lica, čisto od želje za reputacijom i ljudskom hvalom, i da mi ne uskrati nagradu za uloženi trud.

Plemeniti čitatelj sigurno zna da svijet niko ne može zadovoljiti u potpunosti, a ko nastoji zadovoljiti ljude čineći nešto što izaziva Allahovu srdžbu, On ga prepusti ljudima. Međutim, onaj koji nastoji da Allah bude zadovoljan, pa makar to srdilo ljude, Allah će biti njime zadovoljan i učinit će da ljudi budu njime zadovoljni.

Naša je posljednja dova: "Hvala Allahu Gospodaru svjetova."

Autor

Širk je veliki zulum

Uzvišeni je Allah u Kur'anu nedvosmisleno ukazao na opasnost grijeha širka, a širk je da se Allahu neko pridružuje i smatra ravnim. Rekao je: "Ko drugog Allahu smatra ravnim, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište će njegovo Džehennem biti; a zulumčarima neće niko moći pomoći."¹ U drugom ajetu Uzvišeni kaže: "Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta ravnim pridružuje, a oprostit će sve mimo toga kome On hoće!"²

Uzvišeni, dakle, neće oprostiti širk ako se onaj koji je čino širk prethodno ne pokaje, a oprostit će, pored širka, one grijeha koje On hoće, a za koje se insan nije pokajao.³

Kod imama Alije, r.a., ovaj je ajet imao posebno mjesto. Prenosi se da je rekao: "Nema mi u Kur'anu dražeg ajeta od riječi Uzvišenog: 'Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta ravnim pridružuje, a oprostit će sve mimo toga kome On hoće!'"⁴

Allah je opisao ovaj najopasniji grijeh kao veliki zulum: "Širk je, zaista, zulum veliki!"⁵ Ko učini širk nanio je nepravdu samom sebi i propisao je sebi propast, za razliku od vjernika koje Uzvišeni ovako opisuje: "Samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje sa zulumom

---

¹ Prijevod značenja, El-Maida, 72.

² Prijevod značenja, En-Nisa, 48.

³ *El-Mesailu es-serevijja*, šejha El-Mufida.

⁴ *Et-Tevhid*, Ibn Babevejh el-Kommij.

⁵ Prijevod značenja, Lukman, 13.

(širkom) ne miješaju bit će sigurni: oni su na Pravom putu.”¹

Djela onoga koji čini širk propast će, sva će mu djela biti odbijena, jer Uzvišeni neće primiti otkupninu, niti će biti mogućnosti da kaznu otkloni od sebe. Tako kazuje Uzvišeni: ”A da su oni druge Njemu ravnim smatrali, sigurno bi im propalo ono što su činili.”² Štaviše, i Svome je Poslaniku, s.a.v.s., rekao: ”A tebi, i onima prije tebe, objavljeno je: ’Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja će djela sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti.’”³

A da bi se ostvario istinski tevhid i da bi se ljudi oslobodili obožavanja nekoga drugog pored Allaha, dž.š., Uzvišeni je slao poslanike, donositelje radosnih vijesti i opominjatelje: ”Mi smo svakom narodu poslanika poslali: Allahu ibadet činite, a taguta se klonite!”⁴

Zato je svaki poslanik svome narodu započinjao poziv u ibadet isključivo Allahu – da samo Njega obožavaju i da Mu nikoga ravnim ne smatraju. Nuh, a.s., ovako je pozivao svoj narod: ”O narode moj, Allahu u ibadetu budite, vi drugog boga osim Njega nemate! Ja se doista plašim za vas patnje na Velikom danu!”⁵ Hud, a.s., a.s., također je upozoravao svoj narod: ”O narode moj, Allahu u ibadetu budite, vi drugog boga osim Njega nemate, zar se ne bojite?”⁶ A i našem je poslaniku, Muhammedu, s.a.v.s., Uzvišeni naredio da tako poziva

---

¹ Prijevod značenja, El-En‘am, 82.

² Prijevod značenja, El-En‘am, 62.

³ Prijevod značenja, El-En‘am, 88.

⁴ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 65.

⁵ Prijevod značenja, En-Nahl, 36.

⁶ Prijevod značenja, El-E‘raf, 59.

ljude: "Reci: 'Dođite da vam kažem šta vam Gospodar vaš propisuje: da Mu ništa ne pridružujete...'"¹ Zato je Poslanik odlazio među ljude i pozivao ih: "Recite la ilahe illallah, uspjete te", a za njim bio išao amidža mu Ebu Leheb, gađao ga je kamenjem i govorio mu svakakve uvrijedljive riječi.²

A kao što svaki čovjek zdravog razuma i čista srca prezire nepravdu i protivi se zulumčarima, mrzeći ih zbog njihovih zlih djela, tako onaj koji čini širk, najveći zulum, zaslužuje najžešći prijekor i prezir jer on Uzvišenom Allahu pripisuje ravnog i o Njemu misli kako ne valja.

U hadisu koji se prenosi od Abdullaha ibn Mesuda, r.a, stoji da je upitao Allahovog Poslanika, s.a.v.s., koji je grijeh najveći, pa mu je Poslanik odgovorio: "Da nekog Allahu pridружиš, a On te je stvorio."³ Zbog svega toga, čuvanje od širka i odricanje od onoga što mušrici rade pripisujući Allahu ravnog jesu djela koja predstavljaju najveću obavezu kojoj nema alternative.

Na osnovu ovog principa Ibrahim, a.s., javno se ograđivao od djela mušrika i od onoga što, pored Allaha, obožavaju, kako kaže Uzvišeni: "'A da li ste razmišljali', upita on 'da su oni koje obožavate vi, i koje su obožavali davni preci vaši, doista, neprijatelji moji? Ali, to nije

---

¹ Prijevod značenja, El-E'raf, 65.

² Imam Ahmed u *El-Musnedu* (16066). Šejh Šuajb Arnaut kaže da je predanje vjerodostojno na osnovu drugih, sličnih predaja. Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim u djelu *Sahihu es-sireti en-nebevijjeti*, str. 143.

³ *Mustedrek el-vesail*, 14/332. Hadis su zabilježili Buhari, u poglavlju *Et-Tefsir* (4477) i Muslim, u poglavlju *El-Iman*, s podnaslovom *Širk je najodvratniji grijeh* (86).

Gospodar svjetova.”¹ I u drugom ajetu: ”Narode moj, ja nemam ništa s tim što vi Njemu druge ravnim smatrate!”²

Ibrahim, a.s., tako je ispovijedao vjeru, a Uzvišeni je o njemu jasno rekao: ”Ko drugi vjeru Ibrahimovu izbjegava do onaj koji ne drži do sebe!”³ Potom je sve ljude uputio da se na njega ugledaju: ”Zaista vam je dobar uzor u Ibrahimu i u onima koji su s njim, kada su narodu svome rekli: ’Mi s vama nemamo ništa, a ni s onim što vi, umjesto Allaha, obožavate, mi vas se odričemo, i neprijateljstvo i mržnja će se između nas stalno javljati sve dok ne budete u Allaha, Njega Jedinog, vjerovali!’”⁴

---

¹ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 75.

² Prijevod značenja, El-En‘am, 78.

³ Prijevod značenja, El-Bekara, 130.

⁴ Prijevod značenja, El-Mumtehina, 4.

Dova je ibadet

Dova Allahu je ibadet, što svaki vjernik može osjetiti kada podigne ruke prema nebu, moleći Allaha za dobro dunjaluka i ahireta. Ovakvo uzvišeno značenje nalazimo u Kur'anu i sunnetu, kao i u izjavama Ehli-bejta, neka je na njih selam. Znamo da se ova tri izvora međusobno prepliću: sunnet pojašnjava Kur'an, dok izjave Ehli-bejta pojašnjavaju Kur'an i sunnet. U njima se decidno potvrđuje da je dova ibadet, a da upućivanje dove bilo kome drugom mimo Allahu predstavlja vid davanja božanskih epiteta. Tako se od En-Numana ibn Bešira prenosi da je rekao: "Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.s., da sa minbera govori: 'Zaista je dova ibadet', potom je proučio ajet: 'Gospodar je vaš rekao: 'Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Zbilja, oni koji se ohole pred time da Mi u ibadetu budu – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.'^{1,2}

U djelu *Otkrivanje tajni*, Alije ibn Husejna Zejnul-Abidina, u tomu pod nazivom *Es-Sahifetu es-sedžadijetu el-kamiletu* stoje sljedeći ajeti: "I kad je Gospodar vaš objavio: 'Ako budete zahvalni, Ja ću vam sigurno još više dati; budete li nezahvalni, kazna Moja doista će stroga biti'³ i: "Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Zbilja, oni koji se ohole pred time da Mi u ibadetu budu – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi."⁴ Potom slijedi Zejnul-Abidinov komentar:

---

¹ Prijevod značenja, El-Mumin, 60.

² Tirmizi, u poglavlju *Tefsirul-Kur'an* (2969) s dobrim senedom.

³ Prijevod značenja, Ibrahim, 7.

⁴ Prijevod značenja, El-Mumin, 60.

”Dovu koja se Tebi čini nazvao si ibadetom, a njeno zapostavljanje ohološću, i obećao si, da će onaj koji je ostavi ući u Džehennem ponižen, pa Te slave zbog nimeta Tvog, i hvale Te dobrotom Tvojom, i dovu Ti čine Tvojim emrom, i udjeljuju radi Tebe, očekujući da im uvećaš.”¹

Također, El-Mirza en-Nuri et-Taberisi u djelu *Mustedrekul-vesail* prenosi od El-Kutuba er-Ravendija da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: ”Najbolji ibadet moga ummeta, poslije učenja Kur’ana, jeste dova”, pa je potom proučio: ’Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Zbilja, oni koji se ohole pred time da Mi u ibadetu budu – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi’, pa zar ne znaš da je dova ibadet?!”²

El-Kulejni, nadalje, u djelu *El-Kafi* bilježi predaju od Ebu Džafera el-Bakira u kojoj kaže: ”Zaista Allah, azze ve džell, kaže: ’Zbilja, oni koji se ohole pred time da Mi u ibadetu budu – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi’, a taj je ibadet dova i ona je najbolji ibadet?!”³

El-Kulejni u istom djelu i El-Hurru el-Amil, u djelu *Vesailuš-šiiia*, bilježe da je imam Džafer es-Sadik rekao: ”Zaista je dova ibadet.”⁴ Od imama Džafera se također prenosi da je rekao: ”Najbolji je ibadet dova.”⁵

U djelu *Tezhibul-ahkam*, Et-Tusi od Ibn Imada bilježi da je upitao Ebu Abdullaha Džafera es-Sadika:

---

¹ *Es-Sahifetu es-sedžadijetu el-kamiletu*, imama Alija ibn el-Husejna Zejnul-Abidina, str. 224-225.

² *Mustedrekul-vesail*, 5/159.

³ *El-Kafi*, 2/466.

⁴ *El-Kafi*, 2/339, poglavlje: *Dova. Vesailuš-šiiia*, 7/23, poglavlje: *Dova i podstrek da se ona čini*.

⁵ *Vesailuš-šiiia*, 7/30, poglavlje: *Izabрати dovu za nekoga predstavljа vrijedan ibadet*.

”Dva čovjeka počnu klanjati u isto vrijeme, pa prvi od njih oduži učenje Kur’ana više od dove, a drugi oduži dovu više od Kur’ana, i potom okončaju namaz u isto vrijeme. Koji je od ove dvojice bolji?” On mu odgovori: ”U obojici je hajr, oboje je dobro djelo.” Ibn Imad reče mu: ”Znam da je u obojici hajr i da je oboje dobro djelo.” A on na to kaza: ”Doviti je bolje, zar nisi čuo Allahove riječi: ’A Gospodar vam poručuje: Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Zbilja, oni koji se ohole pred time da Mi u ibadetu budu – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi,’ jer dova je, tako mi Allaha, ibadet (ponovio je to tri puta). Doviti je, Allaha mi, bolje, jer dova je ibadet (pa je to opet ponovio tri puta). Dova je, tako mi Allaha, teža od učenja Kur’ana, ona je teža od učenja Kur’ana.”¹

U istom je djelu zabilježeno da je Sudejr upitao Ebu Džafera el-Bakira koji je ibadet najbolji, pa mu je odgovorio: ”Nema ništa bolje kod Allaha, azze ve džell, od toga da se Njemu dova čini i da se od Njega nešto traži, a niko Allahu nije mrži od onoga koji iz oholosti odbija da Mu ibadet čini i da od Njega traži.”²

U *El-Kafiju* je također zabilježeno da je Ebu Hamza upitao Ebu Džafera el-Bakira šta znače Allahove riječi: ”I Ibrahim – koji je obaveze potpuno ispunjavao”³ pa mu je odgovorio: ”Riječi veličanja!” Ponovo je upitao: ”A koje su to riječi?” ”On bi, kada osvane proučio: ’Osvanuo sam, i neka je hvaljen Allah, osvanuo sam a Allahu ne pripisujem nikoga ravnim, i ne činim dovu nikom drugom do Njemu, niti pored njega

---

¹ *Tehzibul-ahkam*, 2/104.

² *Ibid*, 2/104.

³ *En-Nedžm*, 37.

tražim zaštitinika”, odgovorio je.¹ Zabilježeno je također da je upitan koji je ibadet najbolji, pa je odgovorio: ”Nema kod Allaha ništa vrednije od toga da od Njega tražiš i Njemu se obraćaš.”²

Zaista, Uzvišeni je rekao: ”I kad je Gospodar vaš objavio: ’Ako budete zahvalni, Ja ću vam sigurno još više dati; budete li nezahvalni, kazna Moja doista će stroga biti.’”³

Sve što smo naveli nedvojbeno ukazuje da je dova ibadet i da činjenje dove nekom drugom, a ne Allahu predstavlja ibadet nekom drugom pored Allaha, dž.š.

---

¹ *El-Kafi*, 2/388, poglavlje: *Jutarnje i večernje dove*.

² *Ibid.*

³ Prijevod značenja, Ibrahim, 7.

Allahovi su vjerovjesnici ibadet činili samo Allahu i molili samo Njega

Kada je Ibrahim, a.s., opominjao svoj narod, ukazao im je na zabludu upućivanje dove i prinošenja kurbana nekome drugom pored Allaha: "Pa zašto onda, umjesto Allaha, obožavate one koji vam ne mogu ni koristiti niti od vas kakvu štetu otkloniti?!"¹ Zaista, zašto činiti ibadet i tražiti pomoć od onoga koji ne posjeduje ni za sebe ni za druge nikakvu korist niti štetu?! To je Uzvišeni rekao riječima Svoga poslanika Muhammeda, s.a.v.s.: "Reci: 'Ja nemam moći ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće. A da poznajem gajb, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.'"²

El-Fadl ibnul-Hasen et-Taberisi u svome tefsiru ovako komentira navedeni ajet: "Ove su riječi vid potvrde i javnog iskazivanja kome pripada božanstvenost. Poslanik kaže da je on samo nemoćni rob koji ni samom sebi ne može bilo kakvu korist pribaviti niti ikakvu štetu otkloniti. A "...biva onako kako Allah hoće", tj. biva kako hoće Gospodar moj i Vladar, Koji mi korist pribavlja i štiti me. "A da poznajem gajb", ne bih bio u stanju u kojem sam sad, govori Poslanik, jer bi tada pribavio sebi što više hajra i izbjegao svaku štetu, i ne bi se desilo da nekada u ratovima budem pobjednik, a nekad poražen, ili u trgovini, ne bi nekada stekao profit, a

---

¹ Prijevod značenja, El-Enbija, 66.

² Prijevod značenja, El-E'raf, 188.

nekada izgubio. Ko sam ja osim rob koji je poslan da opominje i da obraduje, i nikakva znanja o svijetu gajba nemam.”¹

Šejh Muhammed Dževad Mugnijja u svom tefsiru *El-Kašif* o ajetu: ”Reci: ’Ja nemam moći ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće,’’ navodi sljedeći komentar: ”Ovako muslimani vjeruju o svome Poslaniku, najvrednijem Allahovom stvorenju. On nije posjedovao ništa za sebe, a niti za druge (čime bi mogao pomoći ili odmoći). Ovakvo vjerovanje o Muhammedu, s.a.v.s., rezultat je akide tevhida. Riječi: ’A da poznajem gajb, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene’, sadrže vjerovanje u gajb, nevidljivo, čije je značenje temeljito i aludira da gajb pripada isključivo Allahu, dž.š., i nikome drugom. Tome treba dodati i čenjenicu da je to čovjek koji je najbliži Allahu i da on sam izjavljuje kako je glede svijeta gajba samo običan čovjek, kao i svi drugi ljudi. A to još potvrđuje navođenjem primjera i dokaza kroz postojanje i stjecanja dobra: da poznaje nevidljivo, znao bi šta će se desiti, pa bi sebi osigurao samo što mu koristi i izbjegao bi ono što će mu štetiti. Tako ga u životu ne bi snašlo ništa što ne voli i što je loše po njega. A da neko ne bi pitao: ’Kako to da Muhammed ne poznaje gajb, a on je bliski poslanik Allahov?!’ Muhammed, s.a.v.s., Allahovom će naredbom potom sam reći: ’Ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.’ Dakle, on je nesumnjivo Allahov poslanik, a poslanici su imali zadaću da Allahovu poslanicu prenesu ljudima, da grješnike opomenu kaznom i da pobožne obraduju nagradom, a znanje o nevidljivom,

---

¹ *Džem ‘ul-dževamia*, 1/488.

korist i šteta samo su u Allahovoj ruci, ni kod kog drugog.”¹

Uzvišeni je naredio Poslaniku, s.a.v.s., da ljudima prenese kako nikome nije u stanju donijeti kakvu korist, niti otkloniti štetu, pa mu zapovijeda: ”Reci: ’Ja se samo Gospodaru svome molim i nikoga njemu ravnim ne smatram.’ Reci: ’Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti, niti nekom od vas neku korist pribaviti.’”²

Šejh Et-Tusi u svom tefsiru *Et-Tibjan* komentira ajet u kojem Allah naređuje Poslaniku, s.a.v.s., da kaže ljudima: ”Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti”, govoreći da znači kako on ne može zakloniti ljude da im se ne desi kakav šteta niti im može pribaviti kakvu korist, nego moć za to posjeduje jedino Allah. A ono što Poslanik, s.a.v.s., može jeste da pozove ljude hajru i na Pravi put, pa ako prihvate, postići će nagradu i korist, a ako odbiju, zaslužuju kaznu i bolan kraj. Potom Allah naređuje Poslaniku: ”Reci: ’Mene niko od Allahove kazne ne može u zaštitu uzeti; samo u Njega mogu utočište naći’”, što znači da ni Poslanik ne može natjerati Allaha da otkloni od njega nedaću koju je odredio, a ne može ni naći nekoga, pored Allaha, da mu se obrati za pomoć i zaštitu od kazne i boli koju je Uzvišeni Allah odredio. To što Poslanik, s.a.v.s., govori za sebe odnosi se na cijeli njegov ummet, jer on nije taj koji čini nevaljalo pa da preza od kazne.³

Šejh Et-Taberisi u svom tefsiru *Medžme'ul-bejan* navodi da Allahova naredba Poslaniku, s.a.v.s.: ”Reci: ’Ja

---

¹ *Tefsirul-Kašif*, 3/431.

² Prijevod značenja, El-Džinn, 20, 21.

³ *Tefsirut-tibjan*, 10/157.

nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti”” znači da Poslanik, s.a.v.s., sam potvrđuje kako nema moći da spriječi štetu niti da pribavi korist ljudima – takvu moć posjeduje jedino Allah, dž.š. Na Poslaniku je samo da prenese poruku, da pozove ljude u vjeru i na Pravi put. U ovome je očita potvrda da božanstvenost, snaga i moć pripadaju samo Uzvišenom Allahu.¹

---

¹ *Tefsiru Medžme‘il-bejan*, 10/153.

Pripadnici Ehli-bejta govorili su da su samo Božiji robovi

Imam Džafer es-Sadik nedvosmisleno i javno obznanjuje svim ljudima, prijateljima, slučajnim svjedocima, svima do kojih će doprijeti njegove riječi: "Tako mi Allaha, mi smo samo robovi, nemamo snage otkloniti neprijatnost, niti pribaviti korist. Ako nam se Allah smiluje, to će biti Njegovom dobrotom, a ako nas kazni, učinit će to zbog naših grijeha. Tako mi Allaha, ne možemo Allahu nikakvu zamjerku naći, niti pred Njim imamo kakvo opravdanje, pred nama su neumitna smrt, i mezar, i proživljenje, i okupljanje, i stajanje, i odgovornost. Evo, budite svjedoci šta kažem: ja sam samo čovjek, potomak Allahovog Poslanika, s.a.v.s., a nikakve garancije pred Allahom nemam. Ako Mu poslušan budem, smilovat će mi se, a ako budem grješnik, kaznit će me teškom kaznom."¹ A u pojedinim dovama Allahu, dž.š., znao je reći: "Allahu moj, ne uvećaj našu nevolju i ne dopusti da se neprijatelji naslađuju našom nesrećom, Ti, uistinu, određuješ i štetu i korist!"²

Zabilježeno je da je unuk imama Er-Ride učio ovu dovu: "Allahu moj, pred Tobom priznajem da nemam snage ni moći, jer nema snage ni moći osim kod Tebe. Allahu moj, pred Tobom se odričem onih koji su nam pripisali ono na što nemamo pravo! Allahu moj, pred Tobom se odričem onih koji su rekli o nama ono što mi sami ne tvrdimo! Allahu moj, Tebi pripada stvaranje i

---

¹ *Biharul-envar*, 25/289.

² *Kurbu el-isnad*, 4/10.

od Tebe dolazi odluka, samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo! Allahu naš, Ti si nas stvorio, kao i naše očeve i naše potomke. Allahu moj, nikome ne pripada moć stvaranja i upravljanja osim Tebi, niti kome doliči božanstvenost osim Tebi! Prokleti neka su kršćani, koji su pokušali umanjiti Tvoju veličinu, i prokleti neka su oni koji Tebe izjednačuju sa drugima! Allahu moj, rob sam Tvoj, sin roba Tvog, mi od sebe ne možemo ni štetu otkloniti niti korist pribaviti, ne odlučujemo o svojoj smrti, niti o životu, niti o proživljenju. Allah moj, ko nas s Tobom poistovjećuje, mi ga se pred Tobom odričemo, i ko kaže da mi stvaramo i opskrbljujemo, mi ga se pred Tobom odričemo, kao što se Isa, a.s., odrekao kršćana. Allahu moj, mi njih nismo podsticali da tako govore, pa nas ne osudi i oprosti nam za ono što govore!”¹

Ako promotrimo govor imama Es-Sadika i imama Er-Ride, kojim jasno izjavljaju da samo Uzvišeni Allah daje korist i štetu, i da nijedan čovjek, pa ni imam iz Poslanikove porodice, ne posjeduje moć da pribavi korist niti da spriječi štetu, ni sebi ni drugima, dakle, kada vidimo čije su ovo izjave, bit će jasno da onaj koji drugačije govori, laže na imame i pripisuje im ono što su oni sami negirali.

---

¹ *El-Itikadat*, Ibn Babevejha el-Kommija, str. 99.

Posredništvo nije isto što i dova i traženje utočišta kod stvorenja

Mnogi od nas učine grijeh, možda čak i strašan, pa ako nas ko upita u vezi s tim, počnemo tražiti opravdanje i izlike koje će nas poštediti kritike i neprijatnosti. Također, nemalo nas gradi svoje stavove na osnovu emocija, ne uzimajući u obzir eventualane argumente i dokaze u vezi s tim istim pitanjima; neosnovano drže do svojih stavova, ističu ih i bore se za njih.

Tako, neko će pomisliti da je moja osuda uzimanja posredništva bilo Poslanika, s.a.v.s., ili imama, ili članova Poslanikove porodice, ili plemenitih ashaba, ili koga drugog iz plejade pobožnih ljudi i evlija, plod moje krute naravi ili možda nedostatka ljubavi prema ovim velikanima. Ali je takvo mišljenje daleko od stvarnosti, jer ja svoj život i svoju krv zalažem za njihovu odbranu i ne štedim svoju ljubav prema njima kako bi se približio i umilio Allahu. Isto tako, siguran sam da svako živo srce koje voli Allaha i Njegovog Poslanika, i voli pripadnike Ehli-bejta i ashabe, bez ikakve sumnje i potpuno svjesno, zna da ljubav prema Poslaniku, njegovoj porodici i ashabima ne znači tvrdnju da su oni bogovi i da zaslućuju obožavanje. Nijedan se musliman, također, ne slaže s kršćanskom doktrinom, koja se temelji na obraćanju Isau, a.s., i čednoj Merjemi, molitvama i traženjem pomoći od njih, ali to što musliman prezire njihova djela, ne znači da prezire Isaa i njegovu hazreti majku. Isto tako, ako neko prezire slična djela koja se

čine pripadnicima Ehli-bejta, to nikako ne znači da njih prezire.

Povodom ovoga želim spomenuti šta mi se desilo prilikom susreta s majkinom prijateljicom. Kada je ušla u auto, rekla je: "Oslanjam se na Allaha i Muhammeda!" Rekao sam joj: "Majko, reci: 'Oslanjam se na Allaha!' Muhammed, s.a.v.s., naš je poslanik i miljenik, ali je on samo stvorenje, i nije dopušteno oslanjanje na njega. Allah je jedini na Koga se oslanja." Ona potom reče: "Oslanjam se na Allaha pa na Muhammeda!" Nasmijao sam se i upitao je da li je dopušteno da kažemo: "Oslanjam se na Allaha i Isaa" ili: "Oslanjam se na Allaha pa na Isaa?" ona reče: "Nije." Upitao sam u čemu je razlika, a ona se zbuni. Rekoh joj zar nije Isa, a.s., vjerovjesnik, a ona odgovori: "Naravno, ali za njega nije dopušteno tako nešto reći!" Majko, rekoh joj, Muhammed, s.a.v.s., vjerovjesnik je, a i Isa, a.s., vjerovjesnik je, oni su Allahovi vjerovjesnici o kojima Uzvišeni u Kur'anu kaže: "Poslanici su njihovi govorili: 'Zar se može sumnjati u Allaha, Stvoritelja nebesa i Zemlje? On vas poziva da bi vam neke grijeha vaše oprostio i da bi vas do roka određenog ostavio.' Oni su odgovorili: 'Vi ste ljudi kao i mi; hoćete da nas odvratite od onih koje su naši preci obožavali – pa, donesite nam dokaz očevadni.' 'Mi jesmo ljudi kao i vi', govorili su im poslanici njihovi', ali, Allah daje blagodat samo onim robovima Svojim kojima On hoće; mi vam ne možemo donijeti dokaz osim s dopuštanjem Allahovim – a vjernici neka se samo u Allaha uzdaju."¹ A i Allahov vjerovjesnik Jakub, a.s., svojoj je djeci poručio: "Ja vas ne mogu spasiti od onoga što vam Allah odredi; vlast

---

¹ Prijevod značenja, Ibrahim, 10, 11.

pripada jedino Njemu, ja se u Njega uzdam, i neka se samo u Njega uzdaju oni koji se uzdaju!”¹ Ovi su ajeti nadasve jasni i dovoljni da zaključimo kako se može oslanjati samo na Allaha Uzvišenog, a to potvrđuju vjerovjesnici, koji negiraju da posjeduju moć i snagu, jasno ističući da snaga i moć pripadaju isključivo Allahu, dž.š. Ove su riječi djelovale poput mehlema na srce majkine prijateljice, pa je, Allahovom dobrotom, prihvatila savjet i više se ni na koga nije oslanjala niti je dovama tražila pomoć osim od Allaha.

Oni koji mole pomoć od Vjerovjesnika, imamâ i dobrih ljudi, obraćaju se samo stvorenjima, a tražeći da im pomognu i budu posrednici u postizanju uspjeha, sami sebe varaju i obmanjuju.

A oni opet koji takve dove čine uzrečicama: ”Spasi me Muhammede”; ”Spasi me Ali”; ”Spasi me Mehdi”; ”Spasi me Gejlani”, i je li moguće zamisliti da su mislili na Allaha kada su izgovarali ove molbe, ili su mislili na same osobe koje su prizivale, da im uistinu pomognu?!

Uzvišeni kaže: ”Allah nijednom čovjeku dva srca u njedrima njegovim nije dao...”² Postoji očita razlika u traženju posredništva i traženju pomoći. Traženje posredništva uzrečicama: ”Allahu moj, molim te čašću Muhammedovom, s.a.v.s.”, ili: ”Allahu moj, otkloni od mene nedaću čašću Tvoga Poslanika, s.a.v.s.”, ili: ”Allahu moj, oprosti mi s pravom Muhammeda, s.a.v.s., i njegove porodice”³ suštinski se razlikuje od traženja

---

¹ Prijevod značenja, Jusuf, 67.

² Prijevod značenja, El-Ahzab, 4.

³ Posredništvo je da se, naprimjer, kaže: ”Allahu moj, molim Ti se Muhammedovim posredništvom...” Ili: ”Allahu moj, tražim od Tebe

pomoći uzrečicama poput: "Spasi me Ali", ili: "Pomoć mi tvoja treba, o Poslaniče", ili: "Otkloni od mene nedaću, o Allahov Poslaniče", ili: "Od tebe tražim izliječenje, o Kazime!" U uzrečicama traženja posredništva molba je upućena direktno Allahu, dž.š., i nikome drugom, a onaj koji dovi konkretno i neposredno od Allaha, traži: "Allahu moj, podari mi", ili: "Allahu moj, zaštiti me", pa na ovu dovu dodaje nešto što mi moglo biti posredništvo u dovi, poput časti koju Muhammed, a.s.v.s., posjeduje kod Allaha, ili časti i poštovanja nekih drugih vjerovjesnika ili dobrih ljudi.

Uzrečice kojima se od stvorenja traži pomoć koju ne može pružiti niko osim Gospodar stvorenja, treba pogledati sa šerijatskog aspekta, koliko su u suprotnosti s Kur'anom i sunnetom, i koliko su suprotne onome što su govorili imami i pripadnici Ehli-bejta, r.a.

čašću Muhammedovom" i sl. I to je pitanje oko kojeg su se razišli i prijašnji i potonji učenjaci. Najteža osuda onih koji zabranjuju posredništvo jeste da onaj način upućivanja dove predstavlja novotariju, a činjenica je da niko od uleme nije rekao da je to djelo širka. Istina, ibadet je normirano djelo, tj. ustanovljen Kur'anom i sunnetom, i mora se obavljati samo onako kako je decidirano u ta dva izvora.

Nema posrednika između Allaha i Njegovog roba

Učeći Allahovu Knjigu i istražujući njene upute, naći ćemo mnoštvo ajeta u kojima ljudi postavljaju pitanja i na koja im Uzvišeni Allah odgovara. Ljudi su se raspitivali o mlađacima, pa je Uzvišeni objavio: "Pitaju te o mlađacima. Reci: 'Oni su ljudima oznake za vrijeme i hadž.' Nije dobročinstvo u tome da sa stražnje strane u kuće ulazite, nego je dobročinitelj onaj koji se Allaha boji. U kuće ulazite na vrata njihova i Allaha se bojte da biste uspjeli."¹

Raspitivali su se također šta da udjeljuju, pa je Uzvišeni rekao: "Pitaju te, šta će dijeliti? Reci: 'Imetak koji ćete udjeljivati neka pripadne roditeljima i rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima namjernicima; a za dobro koje činite Allah sigurno zna!'"²

Pitali su i o borbi u svetim mjesecima, pa je Allah objavio: "Pitaju te o svetom mjesecu, o ratovanju u njemu! Reci: 'Ratovanje u njemu veliki je grijeh; ali, odvratanje od Allahova puta i nevjerovanje u Njega, te od Mesdžidi-Harama i izgonjenje stanovnika njegovih iz njega, još je veći grijeh kod Allaha.' A smutnja je gora od ubijanja! Oni će se neprestano boriti protiv vas dok vas ne odvrte od vjere vaše, ako budu mogli! A oni među vama koji od vjere svoje otpadnu i kao nevjernici umru – njihova djela bit će poništena na ovome i

---

¹ Prijevod značenja, El-Bekara, 189.

² Prijevod značenja, El-Bekara, 215.

drugome svijetu. Oni će stanovnici Vatre biti i tamo će vječno ostati.”¹

A u drugom ajetu odgovara im na pitanje o vinu i kocki i o tome šta da udjeljuju: ”Pitaju te o vinu i kocki! Reci: ’U njima je veliki grijeh, a i koristi ljudima; samo je grijeh od njih veći od koristi njihove!’ Pitaju te, šta da udjeljuju! Reci: ’Višak!’ Eto, tako vama Allah znakove objašnjava da biste razmislili!”²

Na pitanja o Smaku svijeta Uzvišeni je objavio: ”Pitaju te o Smaku svijeta, kada će se zbiti. Reci: ’To zna jedino Gospodar moj, On će ga u određeno vrijeme otkriti, a težak će biti nebesima i Zemlji, sasvim neočekivano će vam doći.’ Pitaju te kao da ti o njemu nešto znaš. Reci: ’To samo Allah zna, ali većina ljudi ne zna.’”³

Zanimljivo je da na pitanje koje su vjernici uputili Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., raspitujući se kako da čine dovu i mole Gospodara, u odgovoru, za razliku od prije, nije upotrijebljen imperativ: ”Reci”, da bi se jasno obznanilo i ukazalo da nema posrednika između Allaha i Njegovog roba – Allah je blizu Svoga roba kada Ga skrušeno moli i odaziva se Njegovom pozivu. Uzvišeni kaže: ”A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli. Zato, neka se i oni na Moj poziv odazovu, neka vjeruju u Mene, kako bi bili na Pravom putu.”⁴

---

¹ Prijevod značenja, sure El-Bekara, 217.

² Prijevod značenja, El-Bekara, 219.

³ Prijevod značenja, El-E’raf, 187.

⁴ Prijevod značenja, El-Bekara, 186.

Tako je vođa vjernika Alija, r.a., oporučio svome sinu imamu Hasanu: "Znaj da te je Onaj Koji u rukama posjeduje riznice nebesa i Zemlje pozvao da Mu upućuješ dove i obavezao se da će ih uslišati, i oporučio je da od Njega tražiš svoje potrebe da bi ti ih podario, i da Ga moliš za milost da bi ti se smilovao. Allah izmađu Sebe i čovjeka nije postavio nikakav zastor ni pregradu, niti te je naputio na bilo koga da se za tebe zauzima."¹

Muhammed Husejn Fadlullah u svome tefsiru *Min vahjil-Kur'an* ispisao je divan komentar: "Nema posrednika između roba i Gospodara kada Mu se rob obraća i kada Mu čini dove. Ljudi dove i ibadet čine samo Allahu, Jedinom, što jasno možemo uvidjeti i u časnom ajetu u kojem Uzvišeni uči Svoga roba ovoj činjenici: 'Samo Tebi ibadet činimo i samo od Tebe pomoć tražimo.'² Čovjeku, dakle, u njegovom obraćanju Allahu, dž.š., ne treba nikakav posrednik, bio on čovjek, melek ili bilo ko drugi, jer je Gospodar blizu Svoga roba i nikakvu pregradu nije postavio između Sebe i njega.

Pregrade i zastori postoje samo ako ih čovjek sam postavi, udaljavajući se od onoga čime se stječe Allahova milost i čineći (od zabranjenih djela) ono što onemogućuje njegovu dovu da se digne k Uzvišenom Allahu. Jednostvano, Allah je propisao Svojim robovima da Mu direktno čine dovu kako bi im je uslišao, i rekao je da im je blizu toliko da čuje i njihova najtiša dozivanja i da zna ono što im duše njihove šapuću: 'A kada te robovi

---

¹ *Nehdžul-belaga*, 3/47.

² Prijevod značenja, El-Fatiha, 4.

Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli.’¹

I također: ’Mi smo stvorili čovjeka i znamo što mu duša njegova šapće, i Mi smo njemu bliži od vratne žile kucavice.’² ...³

---

¹ Prijevod značenja, El-Bekara, 186.

² Prijevod značenja, Kaf, 16.

³ *Tefsiru min vahjil-Kur’an*, 25/26, 27.

O vi koji vjerujete, ne budite poput nevjernika

Kur'an ne kazuje vijesti o drevnim narodima radi razonode već radi pouke i poduke, te da opomene i zabrani slijeđenje zabludjelih naroda kako ne bismo okončali kao što su oni okončali. Tako, Uzvišeni vjericima kazuje vijesti mušrika kojima je poslao Svoga poslanika Muhammeda, s.a.v.s., da im ukaže na istinu i Pravi put i da ih izvede iz zablude širka na put imana. Allah, dž.š., opisuje ih i kaže da su vjerovali u Allaha kao stvoritelja Zemlje i nebesa, kao Onoga Koji oživljava neživo i Koji svime upravlja. Uzvišeni kaže: "Pa ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, oni će sigurno reći: 'Stvorio ih je Silni, Sveznajući!'"¹ U drugom ajetu Allah je rekao: "Upitaj: 'Čija je Zemlja i sve ono što je na njoj, znate li?' – 'Allahova!', odgovorit će, a ti reci: 'Pa zašto onda ne dodete sebi?' Upitaj: 'Ko je Gospodar sedam nebesa i ko je Gospodar Arša veličanstvenog?' – 'Allah!', odgovorit će, a ti reci: 'Pa zašto se onda ne bojite?' Upitaj: 'U čijoj je ruci vlast nad svim, a On uzima u zaštitu, i od koga niko ne može zaštićen biti, znate li?' – 'To je Allahovo!', odgovorit će, a ti reci: 'Pa zašto onda dopuštate da budete zavedeni?'"²

I rekao je također: "A da ih upitaš: 'Ko je nebesa i Zemlju stvorio i ko je Sunce i Mjesec potčinio?', sigurno bi rekli: 'Allah!', pa kuda se onda odmeću!? Allah u izobilju daje opskrbu onome kome hoće od robova Svojih, a i uskraćuje kome hoće: Allah, zaista, zna sve. A ako ih upitaš: 'Ko s neba spušta vodu i s njom mrtvu

---

¹ Prijevod značenja, Ez-Zuhuf, 9.

² Prijevod značenja, El-Muminun, 84-89.

Zemlju oživljava?', sigurno će reći: 'Allah!', a ti reci: 'Hvala Allahu!', ali većina njih ne shvata."¹

Također: "Upitaj: 'Ko vas hrani s neba i iz zemlje, čije su djelo sluh i vid, ko izvodi živo iz neživog i iz živog neživo, i ko upravlja svim?' – 'Allah,' reći će oni. A ti reci: 'Pa zašto Ga se onda ne bojite?'"² Poslije ovako jasnih ajeta, u čemu je problem?!

U navedenim se ajetima kazuje o onima koji su potvrđivali da je Allah Stvoritelj i Opskrbitelj, Onaj koji život daje i usmrćuje, ali su pored toga obavljali određene ibadete i upućivali ih nekome drugom mimo Njemu, kao što kaže Uzvišeni: "Oni pored Allaha, obožavaju one koji im ne mogu ni nauditi niti im mogu kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha.'"³ Znači govorili su da je Allah Uzvišeni i Veliki, a da su oni obični grešnici i da im treba neki posrednik koji će biti njihov zagovornik kod Allaha. Tako su prihvatili posrednike između sebe i Allaha, te im počeli upućivati dove, prinositi kurbane, zavjetovati im se i moliti ih za pomoć. I, kada bismo ih mogli upitati, da li su ovi posrednici istinska božanstva ili su samo veza između njih i Allaha, dž.š., i božanstvenosti koju posjeduje Gospodar svjetova, oni bi odgovorili: "Oni su u posjedu Gospodara svjetova, ali njima činimo dove, pronosimo kurbane, molimo ih za pomoć i zavjetujemo im se kako bismo se tako približili Allahu, dž.š." O tome Allah ovako govori: "Čista vjera pripada samo Allahu! A onima koji pored Njega uzimaju zaštitnike: 'Mi ih

---

¹ Prijevod značenja, El-Ankebut, 61-63.

² Prijevod značenja, Junus, 31.

³ Prijevod značenja, Junus, 18.

obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili!”¹

U komentaru na djelo *Nehdžul-belaga*, Ibn Ebul-Hadid o mušricima Mekke kaže sljedeće: ”Između sebe bili su podijeljeni u obožavanju kumira. Neke su smatrali Allahovim suparnicima i nazivali ih tako, pa su u jednom obredu govorili: ’Odazivamo Ti se, Allahu, odazivamo, odazivamo Ti se, Ti nemaš suparnika osim suparnika jednog, Ti posjeduješ i ono što je njegovo!’ Neki su kumire nazivali suparnicima, a smatrali su ih sredstvima i posrednicima kod Allaha, govoreći: ’Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili...’² Allah je pojasnio u Svojoj knjizi kakav su paradoks činili mušrici kada bi ih snašla nedaća: tada su se po svojoj unutrašnjoj prirodi, molili Uzvišenom Allahu, a ne nekome drugom. Tada bi Ga iskreno molili, tražili zaštitu i pomoć, a kada bi nevolja prošla, vratili bi se širku i ponovno Allahu suparnike pripisivali. Znali su dakle da je Allah Taj Koji daje korist i otklanja štetu. Uzvišeni je rekao: ’Kad čovjeka nevolja snađe, Gospodaru se svome moli, Njemu se obraća”, i to dovom koja je plod unutrašnje prirode u čovjeku, a onda: ’...pošto mu Allah milost Svoju daruje, zaboravi Onoga Kome se prije molio, i druge Njemu jednakim smatra.’³ Allah, također, kaže: ’Kad vas na moru nevolja zadesi, tada nema onih kojima se inače klanjate, postoji samo On.’ U nevolji se dakle mole Uzvišenom Allahu, a potom: ’Kad vas On na kopno spasi, vi se okrećete; čovjek je uvijek nezahvalan!’⁴

---

¹ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 3.

² Prijevod značenja, Ez-Zumer, 3.

³ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 8.

⁴ Prijevod značenja, El-Isra, 67.

Uzvišeni kaže: "Reci: "Kažite vi meni, ako istinu govorite, kad bi vam došla Allahova kazna ili vas iznenadio Smak svijeta, da li biste ikog drugog osim Allaha prizivali?"¹ I također: "I (kada) se oni uvjere da će nastradati, iskreno se mole Allahu: 'Ako nas iz ovoga izbaviš, sigurno ćemo biti zahvalni.'"² U drugom ajetu: "Kad se u lađe ukrcaju, Allaha mole, iskreno Mu se predajući, a kada ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju."³ Također: "A kad ih talas, kao oblak, prekrije, mole se Allahu iskreno Mu vjeru ispovijedajući; a čim ih On do kopna dovede, među njima poricatelja bude. A dokaze Naše samo izdajnik, nezahvalnik poriče."⁴ U drugom ajetu: "Reci: 'Ko vas iz strahota na kopnu i na moru izbavlja kada mu se i javno i tajno ponizno molite: 'Ako nas On iz ovoga izbavi, sigurno ćemo biti zahvalni!'"⁵ Također: "Kada čovjeka snađe nevolja, on Nam se moli: ili ležeći ili sjedeći ili stojeći. A čim mu nevolju otklonimo, on nastavlja kao da Nam se nije ni obraćao molbom zbog nevolje koja ga je zadesila. Tako se nevjernicima, onim koji prelaze granice, lijepim čini ono što rade."⁶

Dakle, činjenica da nema istinskog božanstva osim Allaha, ne znači samo to da nema Stvoritelja osim Allaha, jer u ovo potonje vjeruju i pojedini otvoreni neprijatelji islama. La ilahe illallah ima svoje neizbježne konsekvence koje ljudski rod nije usvajao osim pod

---

¹ Prijevod značenja, El-En' am, 40.

² Prijevod značenja, Junus, 22.

³ Prijevod značenja, El-Ankebut, 65.

⁴ Prijevod značenja, Lukman, 32.

⁵ Prijevod značenja, El-En' am, 63.

⁶ Prijevod značenja, Junus, 12.

poslaničkim patronatom, a kroz vijekove je uvijek bilo ljudi koji su težili da ovu činjenicu iskrive i pomute s ograničenim materijalnim mjerilima. Tako su izmišljali posrednike između Allaha i stvorenja.

U kazivanjima o Nuhu odličan je primjer kako je svijet Allahove evlije i pobožnjake Vedda, Seva'a, Jegusa, Jeu'ka i Nesra, s vremenom, kroz generacije, počeli obožavati i smatrati božanstvima. Tako Ibn Babuvejh el-Kommi u svojoj knjizi *I'lelu eš-šera'i* navodi da je imam Džafer es-Sadik o ajetu: "I govore: 'Nikako božanstva svoja ne ostavljajte, i nikako, ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte'"¹ rekao sljedeće: "Radilo se o ljudima koji su bili iskreni robovi, Allahu su činili ibadet, pa su umrli, što pogodi ljude i unese pometnju među njih. Nato im dođe prokleti Iblis i reče da izrade kipove po likovima tih dobrih ljudi, pa neka im to bude određena zamjena i radost, dok budu Allahu činili ibadet. I tako je prema svakom liku dobrog čovjeka izrađen po jedan kip, pa je narod ibadetio Allahu i posmatrao kipove. Kada im dođoše kiša i zima, unijeli su kipove u kuće, ali su i dalje ibadet činili Allahu, sve dok ta generacija nije pomrla. Kada je došla nova generacija, njihovi potomci, rekoše da su njihovi očevi obožavali te kipove, pa im oni počеше činiti ibadet, pored Allaha, dž.š. To potvrđuju Allahove riječi: 'I nikako, ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte.'"²

Izričaj svjedočenja lahko je reći jezikom, ali su njegova prava puno veća nego što neko misli. Zato je

---

¹ Prijevod značenja, Nuh, 23.

² *I'lelu eš-šera'i'a*, Ibn Babivejha el-Komija, 1/3, poglavlje: *El-Illetu elleti min edžliha ubidetil-esnam*.

Allah, dž.š., rekao: "Znaj da nema boga osim Allaha!"¹, a nije rekao: "Reci da nema boga osim Allaha", jer šehadet traži potvrdu svoje unutarnje i spoljašnje suštine. Riječi la ilahe illallah znače da u cijelom univerzumu ne postoji niko ko zaslužuje da ga se obožava, osim Allaha, i samo On opskrbljuje, i samo On upravlja... Zato se ne bojimo nikoga osim Allaha, niti se oslanjamo ni na koga osim na Allaha, utječemo se samo Allahu, samo Njega molimo, ni poslanike, ni evlije, nikoga, samo Allahu.

Allah je slao poslanike da bi im se bilo pokorno, a ne da bi se njima utjecalo i dovalo, kao što kaže uzvišeni: "A mi nismo nijednog poslanika poslali, osim da bi mu se pokoravalo uz Allahovo odobrenje."² Poslao ih je dakle da budu posrednici u donošenju poslanice od Njega, a ne da budu posrednici između Njega i stvorenja. Oni su Allahovi poslanici poslani nama, a ne naši poslanici do Allaha. Prenijeli su nam ono što je Allah htio, a nisu prenijeli do Allaha ono što smo mi htjeli.

---

¹ Prijevod značenja, Muhammed, 19.

² Prijevod značenja, En-Nisa, 64.

Ista forma, različiti nazivi

Uzvišeni Allah rekao je: "Oni kojima se vi, pored Allaha, molite, zaista su robovi, kao i vi. Pa, vi ih molite, i neka vam se odazovu ako istinu govorite!"¹ Iz ovoga ajeta vidimo da je bilo mušrika koji su kao Allahove suparnike uzimali ljude, pored onih koji su uzimali kumire, pa su ih smatrali posrednicima kod Allaha. Kršćani su tako uzeli hazreti Merjemu kao posrednika između njih i Stvoritelja, njoj se mole i od nje pomoć traže, mada duboko u svijesti znaju, što često potvrde riječju i slovom, da ona nije božanstvo. Uglavnom, način činjena širka isti je, samo su drugačija imena i drugi posrednici.

Kada onima koji uzimaju posrednike kojima se mole, na koje se oslanjaju i kojima se zavjetuju i kurban prinose, navedemo ajete i hadise koji zabranjuju njihove postupke, takvi nas u čudu pogledaju i dočekaju pitanjem: "Zar porediti Poslanika, s.a.v.s., odnosno imame, evlije s kumirima?!" Zaista, musliman ne može porediti vjerovjesnika ni imama ni dobrog čovjeka s kumirima, jer zna da oni sami isključuju svaku mogućnost da se njima čini ibadet pored Allaha, dž.š. Kao što je rekao Uzvišeni: "Nije primjereno čovjeku da mu Allah da Knjigu, i mudrost, i vjerovjesništvo, a zatim da govori ljudima: 'Budite robovi moji mimo Allaha!', nego: 'Budite učeni i pobožni, time što Knjizi poučavate i što je i sami proučavate!' On vam ne naređuje da meleke i vjerovjesnike gospodarima smatrate! Zar da

---

¹ Prijevod značenja, El-E'raf, 194.

vam naređuje nevjerovanje, nakon što ste postali muslimani?!”¹

Ali, očita identičnost jeste u samom činu koji ovi ljudi čine, jer kao što su Mekkanci prinose kurbane, zavjetovali im se i upućivali im dove, da bi ih približili Allahu, tako i ovi potonji upućuju dove, zavjetuju se i prinose kurbane vjerovjesnicima, evlijama i imamima, kako bi ih Allahu približili.

I u čemu je razlika između onih koji se mole Merjemi: ”O Merjema, pomози mi”, ili onih koji mole: ”O Fatima, pomози mi”? – ”Tako su gotovo istim riječima govorili i oni prije njih, čija su srca slična njihovim! A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji čvrsto vjeruju.”²

---

¹ Prijevod značenja, Ali Imran, 79, 80.

² Prijevod značenja, El-Bekara, 118.

Ehli-bejt podučava koje je posredništvo dopušteno

Allah upućuje i podstiče vjernike na bogobožnost i na ibadet kojim će Mu se približiti: "O vi koji vjerujete, Allaha se bojte i tražite ono što će vas Njemu približiti, i na putu se Njegovu borite da biste uspjeli."¹ Komentirajući ovaj ajet, Et-Tusi navodi sljedeće: "Uzvišeni se Allah ovim ajedom obraća vjernicima, naređujući im da Ga se boje, i to udaljavanjem od grijeha i traženjem načinâ i djelâ kojima će Mu se približiti."²

A u Šubberovom tefsiru navodi se: "Tj. čineći ibadete pomoću kojih ćete zaslužiti Njegovu nagradu."³ Dok se u *El-Dževheru es-seminu* navodi: "Tj. ibadete kojim ćete postići Njegovu nagradu, zaslužiti Džennet i Allahovo zadovoljstvo."⁴

Fahrudin et-Turejhi u svom tefsiru, *Garibul-Kur'an*, o riječima: "Tražite ono što će vas Njemu približiti" navodi da to znači ono čime se Allahu približava, tj. dobra djela.⁵

Članovi Ehli-bejta bez izuzetka ukazivali su i podučavali da se posredništvo može tražiti isključivo dobrim djelima, a nikako da se oni uzimaju kao posrednici između Allaha i robova. Tako nam imam Alija ibn Ebu Talib, r.a., prema predanju zabilježenom u *Nehdžul-belagi*, opisuje šta je posredništvo i dova:

---

¹ Prijevod značenja, El-Maida, 35.

² *Et-Tibjan*, 3/509.

³ *Tefsiru Šebber*, 1/112.

⁴ *El-Dževheru es-seminu*, 2/170.

⁵ *Garibul-Kur'an*, str. 484.

”Najbolje sredstvo s kojim se oni koji traže Allahovu bliskost, mogu Allahu približiti jeste iman u Njega i u Njegove poslanike, i džihad na Njegovom putu, jer on predstavlja vrhunac islama, i riječi iskrenosti, jer je ona okosnica naravi, i obavljanje namaza, jer je on osnova džemata, i izdvajanje zekata, jer je on obligatna dužnost, i post mjeseca ramazana, jer je post štit od kazne, i obavljanje hadža i umre, jer oni uklanjaju siromaštvo i brišu grijeh, i održavanje rodbinskih veza, jer to uvećava umetak i produžuje život, i tajna sadaka, jer ona briše grijeh, i javna sadaka, jer sprečava loš svršetak, i dobročinstvo, jer ono štiti od smrti u poniženju.”¹

Imam Sedždžad naveo je i opisao različite načine posredništva i traženja pomoći u svojim dovama, a u jednoj koju od njega prenosi Ebu Hamza eš-Šimali, kazuje sljedeće: ”Hvala Allahu, Kojega dozivam kad mi god nešto treba, i Kojem povjeravam svoje tajne kad god hoću – bez posrednika. Hvala Allahu, Kojeg molim, a ne nekog drugog, jer kad bih molio nekog drugog, ne bi mi dove uslišane bile.” Na drugom mjestu rekao je ovako: ”Hvala Allahu, pored Kojeg ne molim nikog drugog, a da molim, propale bi molbe moje.”² A u dijelu *O tajnom šapatu pobožnih* navodi: ”Nema nama posrednika do Tebe, osim Tebe!”³ Prenosi se da je također rekao: ”Ti si Onaj Kojeg zovemo radi potreba, i Ti si utočište kojem hrlimo u nevoljama.”⁴ I rekao je također: ”Ti nemaš

---

¹ *Nehdžul-belaga*, 163/110, poglavlje: *O dijelovima vjerovanja*.

² *Es-Sahifetu es-sedžadrije*, str. 213.

³ *Ibid*, str. 411.

⁴ *Ibid*, str. 67.

suparnika kada Te molim, niti ima ko s Tobom kada dovu činim, i niko pored Tebe nema kada Te zovem!”¹

Zabilježeno je da je imam Džafer es-Sadik rekao: ”Čudim se onome koji dopane briga – kako se ne utječe Allahovim riječima: ’Nema boga osim Tebe, Uzvišen neka si! Ja sam, zaista, bio od onih koji su nasilje učinili!’², jer ja čitam Allahove riječi: ’Pa mu se odazvasmo i tegobe ga spasismo; eto tako Mi spašavamo vjernike.’³ I čudim se onome kojem se spletke čine – kako se ne utječe Allahovim riječima: ’A ja Allahu prepuštam svoj slučaj; Allah, uistinu, robove Svoje vidi’⁴, jer ja čitam šta Uzvišeni potom kaže: ’I Allah ga je sačuvao od zla onog što su spletkarili’⁵...”⁶

Sam imam Džafer znao je ovako dovititi: ”O Ti, Kojem nebesa ne zaklanjaju ono što je na njima, niti Zemlja ono što je na njoj i u njenoj utrobi, niti rubovi ono što je u sredini, niti zastor ono što je zastrto, niti planine ono što je u njenim korijenima, niti more ono što je u njegovim dubinama, o Ti, Koji razlikuješ glasove koji Te zovu, i Kojeg ne optereti mnoštvo potreba ljudi, i Kojem nisu breme njihove molbe!”⁷

Ovakve se dove uistinu samo Allahu upućuju, jer da su sva stvorenja Allaha pozvala i zamolila, On bi prepoznao svaki zov, Njemu se ne bi izmiješali glasovi, niti bi Ga opteretilo mnoštvo potreba, niti mnoštvo

---

¹ Ibid, str. 144.

² Prijevod značenja, El-Enbija, 87.

³ Prijevod značenja, El-Enbija, 88.

⁴ Prijevod značenja, El-Mumin, 44.

⁵ Prijevod značenja, El-Mumin, 45.

⁶ *El-Hisal*, str. 218.

⁷ *Kurbul-isnad*, 6/18.

zahtjeva. A da li oni koji imame mole za pomoć nalaze tu moć kod njih? Da li je imam Alija ili imam Rida, za života čuo molbe i zapomaganje milona ljudi u Indiji, Pakistnu, Iraku, Bahrejnu, Libanu, Iranu, Kuvajtu ili gdje drugdje? Kako da ih čuju, a oni nisu među živima?!

Članovi Ehli-bejta mole Allaha za pomoć, a koga moliš ti

Ibn Babevejh el-Kommi prenosi od Sulejmana ibn Mehrana, a ovaj od imama Es-Sadika, a on od svoga oca Muhammeda el-Bakira, a on od svoga oca Alije ibn el-Husejna, a on od svoga oca El-Husejna ibn Alija, a on od svoga oca Alija ibn Ebu Taliba, r.a., da je rekao: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je: 'Allah ima devedeset i devet imena, stotino manje jedno, ko ih nauči (i razumije) ući će u Džennet' potom je naveo imena, a, između ostalih, naveo je ime El-Gajjas (Onaj Koji uvijek spašava)."¹

Šejh Ibn Fehd el-Hali objašnjava značenje Allahovog imena El-Gajjas te navodi: "El-Mugis znači: Onaj Koji mnogo spašava, a upotrijebljeno ime, u infinitivu naglašava značenje, tj. da mnogostruko pomaže potrebne i uvijek uslišava dove nemoćnih."²

Zar nije čudno da nevoljnik, onaj koji je nemoćan zaboravi svoga Gospodara, Koji ga je stvorio i učio da bude skladan i uspravan?! Musliman je u osnovi svjestan da je svaki imam nemoćan pred svojim Stvoriteljem, od Njega je ovisan i Njega je potreban, Njemu se obraća za pomoć, moleći ga i danju i noću, pa kako onda da čovjek njih moli i da im dove upućuje, ostavljajući Darežljivog, Koji čuje svaki zov za pomoć?! Imam Es-Sadik u vezi s tim naveo je divan primjer koji vrijedi za svakog muslimana, da se nikoga ne moli za pomoć osim Allaha, dž.š., i da je svako stvorenje namoćno, ne može sebi ni

---

¹ *Kitabu et-tevhid*, str. 194, i *El-Hisal*, str. 593.

² *Uddetu ed-daii*, str. 307.

pomoći ni odmoći, zavisno je i u vlasti Veličanstvenog Gospodara.

Ibn Babevejh el-Kommi prenosi od imama El-Hasena el-Askerija da je o riječima: "U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog" rekao: "Allah je Taj Kojeg božanstvenim smatra svako stvorenje kada Mu se obraća radi kakve potrebe ili u nevolji, kada nestane svake nade osim kod Njega i kada ne bude nikakvog posrednika do Njega. Izgovorivši: 'U ime Allaha', utječe se u svakoj prilici i u svim stvarima Allahu, pored Kojeg niko ne zaslužuje ibadet, Onaj Koji daje spas kada Mu se utječe, Onaj Koji uslišava kada Ga se zove. Kada je jedan čovjek upitao Es-Sadika: 'O sine Allahovog Poslanika, uputi me na Allaha, ko je On? Na mene su bili navalili pojedinci koji se vole raspravljati, pa su me ostavili u nedoumici.' Odgovorio mu je: 'Allahov robe, jesi li ikada putovao brodom?' 'Jesam,' odgovori čovjek, a imam upita: 'Jesi li vidio da kada bi se prevrnuli u nevremenu, nema čamaca niti pojasa za spašavanje koji može pomoći?' Odgovorio je: 'Jesam.' 'Pa jesi li u duši pomislio na nekog ko je kadar i moćan da te izbavi iz te situacije?', upita ponovo Es-Sadik, a čovjek potvrdno odgovori, našto imam reče: 'E Taj na koga si pomislio jeste Allah, On je kadar da te spasi kada nema drugog spasitelja i da ti pomogne kada nema drugog pomagača.'"¹

U drugoj predaji još stoji: "Allah je Taj Kojeg božanstvenim smatra svako stvorenje kada Mu se obraća radi kakve potrebe ili u nevolji, kada nestane svake nade osim kod Njega i kada ne bude nikakvog posrednika do Njega. Jer, svaki velikan i svaki uglednik na ovome

---

¹ *Kitabut-tevhid*, str. 230.

svijetu, bez obzira koliko velik bio i koliko bogatstvo posjedovao, doživjet će trenutak da će se umnožiti i uveličati potrebe ljudi na koje neće moći odgovoriti. A i samim velikanima i uglednicima nekad će zatrebati nešto što sami nisu kadri učiniti, pa će se obratiti Jedinom, Allahu, Koji je to kadar učiniti, a kada im potreba bude ispunjena, vrata se svome širku. Kao da niste čuli riječi Uzvišenog: 'Reci: 'Kažite vi meni, ako istinu govorite, kad bi vam došla Allahova kazna ili vas iznenadio Smak svijeta, da li biste ikog drugog osim Allaha prizivali? Njega biste samo molili da, ako hoće, otkloni od vas ono za što ste Ga molili, a ne bi vam ni naumpali oni koje ste Mu ravnim smatrali.''¹ Allah, dakle, poručuje Svojim robovima: "Vi, koji ste ovisni o Mojoj milosti, obavezujem vas da od Mene tražite svaku svoju potrebu i da, skrušeno, samo Meni ibadet činite, i da se samo Meni utječete u svakoj prilici, kada žudite ili stremite za nečim, jer kada Ja hoću da vam nešto podarim, niko to ne može spriječiti. Ja sam najpriječi da Me se moli, i najpriličniji da se od Mene zaštita traži, pa kada god šta započnete, bilo bezazleno ili važno, započnite riječima: 'U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog', time se utječete u svakoj prilici i u svim stvarima Allahu, pored Kojeg niko ne zaslužuje ibadet, Onom Koji daje spas kada Mu se utječe, Onome Koji vam uslišava molbe kada Ga zazivate."²

Ako promotrimo govor imama Es-Sadika i imama El-Askerija, jasno ćemo uočiti koliko je daleko vjerovanje imamâ i ono čemu pozivaju i poučavaju od

---

¹ Prijevod značenja, Junus: 40,41.

² *Et-Tevhid*, Ibn Babivejha el-Komijja, str. 231.

onih čija se srce u nevolji obraćaju stvorenjima. Imam Es-Sadik nedvosmisleno je rekao da nevolje i iskušenja zaustavlja i otklanja samo Allah, dž.š. Rekao je: "Jesi li dušom poželio da te iz nesnosne situacije izbavi neko svemoćan?" upitao je Es-Sadik čovjeka, a ovaj potvrdno odgovori, na šta imam reče: "E taj na koga si pomislio jeste Allah, On je kadar da te spasi kada nema drugog spasitelja i da ti pomogne kada nema drugog pomagača." Nije mu rekao da kada ga zadesi nevolja ili dopane muke da priziva Fatimu Zehru, ili njega, pa da mu otkloni nevolju! I zanimljivo je to što mu je rekao: "Jesi li dušom poželio da te iz nesnosne situacije izbavi neko svemoćan?"

Znači, duša ili srce nisu sigurni od širka ako nisu u vezi s Allahom, dž.š. Kako onda porediti one koji svoja srca vezuju za stvorenja, bilo za poslanike, imame ili evlije, i spominju ih u nevolji i iskušenjima, s onima koji znaju ko im je Gospodar, i čija su srca vezana samo za svog Gospodara, moleći Ga i zovući Ga skrušeno i ponizno, pokoravajući Mu se, svjesni da samo Allah, dž.š., posjeduje moć i snagu da otkloni nevolju.

Opasnost i osjetljivost ovog pitanja daju se primijetiti po stanovištu Ehli-bejta u kojem nije postojala nikakva nejasnoća, isto kao što su imali kristalno jasan stav spram upućivanja dove nekome drugom, a ne Allahu.

Tako imam Alija ibn el-Husejn Zejnul-Abidin moli Uzvišenog Allaha krajnjom skrušenošću i poniznošću: "Zaštitniče moj, Spasitelju moj, Ti si Zaštitnik, a ja sam rob, a da li roba iko milošću obasipa osim njegov Zaštitnik?! Zaštitniče moj, Spasitelju moj, Ti

si Uzvišen, a ja ponizan, a da li poniznog iko milošću obasipa osim Uzvišeni?! Zaštitniče moj, Spasitelju moj, Ti si Stvoritelj, a ja tvoje stvorenje, pa da li stvorenje iko milošću obasipa osim njegov Stvoritelj?! Zaštitniče moj, Spasitelju moj, Ti si Onaj koji daruješ, a ja sam onaj koji traži, a da li potrebnog iko milošću obasipa osim Onaj Koji daruje?! Zaštitniče moj, Spasitelju moj, Ti si Spasitelj, a ja onaj koji pomoć traži, pa da li bespomoćnog iko milošću obasipa osim njegov Spasitelj?!”¹

Kao da svim ljudima obznanjuje: Allah, dž.š., Spasitelj je, a imam ne posjeduje ništa drugo osim da od Njega pomoć i spas traži, moleći Ga za milost, zaštitu, darežljivost i oprost.

Imam Muhammed el-Bakir tako nam prenosi pojedine vijesti o svojoj neni Fatimi Zehri, te kazuje: ”Poslanikova kćer Fatima, neka je na njih selam i spas, poslije Poslanikovog, s.a.v.s., preseljenja živjela je šezdeset dana. Teško se razboljela, a jedna od dova koju je učila u toj bolesti bila je: ’O Živi, o Vječni, milošću Tvojom molim te za spas, spasi me! Allahu moj, zaštititi me od Vatre i uvedi me u Džennet, i sastavi me s mojim ocem, Muahmmedom, s.a.v.s.’”² Sama Fatima Zehra, dakle, prvakinja svih žena, traži spas samo od Allaha. I pored njene ogromne ljubavi prema ocu, Muhammedu, s.a.v.s., i molbe Allahu da je pridruži njemu na ahiretu, Fatima ne moli, niti traži spas od Muhammeda, s.a.v.s., nego od njegovog Gopodara, Gospodara svih ljudi.

---

¹ *Es-Sahifet es-sedžadije*, sakupio El-Ebtahi, str. 386, poglavlje: *Poniznost imamove, a.s., dove*.

² *Biharul-envar*, imama El-Medžlisija, 43/217.

A kako imam Džafer es-Sadik iskazuje svoju potrebu o Gospodaru i kako Ga moli za spas: "Allahu moj, Ti govor moj čuješ, i položaj moj vidiš, Ti poznaješ tajne moje sve i javno sve, Tebi ništa ne promiče u pogledu mene... Ja sam siromah beznadežni, za spas i zaštitu Te molim, u strahu sam i u nadi, potvrđujem svoje greške, i molim Te onako kako nemoćnici čine, molim Te molitvama grešnika poniznog, i prizivam s dovom slijepca strašljivog, dovom onoga koji je u Tvojoj vlasti, čije oči suze Tebi, koji strijepi od Tebe i ponizuje se zbog Tebe! Allahu moj, ne učini me s dovama mojim nesretnim, budi mi sažaljiv i milostiv, najbolji Kojeg se moli i najbolji Koji daruje! I neka je hvala Gospodaru svih svjetova."¹

Potom podučava sljedbenike kako da čine dovu u potrebi: "Kada nastupi posljednja trećina noći, ustani i klanjaj dva rekata te proči sure Mulk i Sedžda, pa donesi ovu dovu: 'Gospodaru, evo sve su oči usnule, sve su zvijezde nestale, a Ti si Živi i Vječni, ne obuzima Te ni drijemež, ni san, ne može Ti umaći mrka noć, niti nebo puno sazviježđa, niti Zemlja puna puteva, niti more duboko, niti tmine, sve jedne iznad drugih! O Pomagaču čestitih i Spasitelju nemoćnih, milošću Tvojom, pruži mi utočište!"²

Vidimo, sâm imam traži spas od Allaha i moli Ga za pomoć, otvoreno i nedvosmisleno pozivajući svoje sljedbenike da Allaha mole i Njemu se utječu i da Mu dove za potrebe, a nikako imamima, niti bilo kome

---

¹ Ibid, 91/225.

² *Mekarimul-ahlak*, imama Et-Taberisija, str. 337.

drugom. Imam Es-Sadik također je podučavao da je pozivanje Allaha i traženje utočišta kod Njega praksa svih vjerovjesnika, od Adema, a.s., pa sve do posljednjeg poslanika Muhammeda, s.a.v.s. Govorio je ovako: ”Troje su činili svi vjerovjesnici, od Adema, a.s., do Allahovog Poslanika, s.a.v.s. Kada bi osvanuli, rekli bi: ’Allahu moj, molim Te za vjeru koja će usrećiti moje srce i za uvjerenost kojom ću znati da me neće zadesiti ništa osim ono što si mi Ti propisao! Učini me zadovoljnim s onim što si mi dao, da ne bih požurivao ono što si mi Ti odgodio, te da ne bih odgađao ono što si mi Ti požurio, o Živi, o Vječni, milošću Tvojom tražim spas, popravi sve moje prilike i ne prepusti me samom sebi ni koliko traje treptaj oka!’ I neka je salavat na Muhammeda i njegovu porodicu.”¹

Pa kome se moliti i od koga spas tražiti, kada su svi vjerovjesnici i svi pripadnici Ehli-bejta samo kod Allaha utočište tražili i samo Njega za spas molili?!

---

¹ *El-Kafi*, 2/524, poglavlje: *Jutarnje i večernje dove*.

Zbog čega je Uzvišeni Allah potopio faraona

Ibn Babevejh el-Kommi prenosi od Ibrahima ibn Muhammeda da je jednom prilikom upitao Ebul-Hasana ibn Musaa er-Ridu: "Zbog čega je Allah, dž.š., potopio faraona, kad je on povjerovao i priznao Njegovu jednoću?" "Zato što je", odgovorio mu je imam, "povjerovao u trenutku kada je vidio svoj kraj, a tada se ne prihvata, jer je Allah tako odredio da to važi i u drvenim i u potonjim vremenima: 'A kad bi kaznu Našu vidjeli, onda bi govorili: 'Mi vjerujemo u Allaha, u Njega jedinog, a odričemo se onih koje smo Mu ravnim smatrali!' Ali im vjerovanje njihovo, kada bi kaznu Našu vidjeli, ne bi nimalo bilo od koristi.'" ¹ Uzvišeni također kaže: 'Onoga dana kada neki predznaci od Gospodara tvoga dođu, nijednom čovjeku neće biti od koristi to što će tada vjerovati, ako prije nije vjerovao, ili ako nije kao vjernik kakvo dobro uradio.'² Zato je faraon, kada je vidio da će se utopiti, povikao: "Ja vjerujem da nema boga osim Onoga u Koga vjeruju sinovi Israilovi i ja se pokoravam!" Pa mu bi rečeno: "Zar sada, a prije si neposlušan bio i razdor sijao?! Danas ćemo izbaviti samo tijelo tvoje, da bi bio poučan primjer onima poslije tebe."³ Drugi razlog što je Allah potopio faraona jeste to što se stao utjecati Musau, kada je vidio potop, a nije od Allaha tražio spas. Allah je potom objavio Musau: 'O

---

¹ Prijevod značenja, El-Mumin, 84, 85.

² Prijevod značenja, El-Maida, 158.

³ Prijevod značenja, Junus, 91-93.

Musa, ti nisi spasio faraona jer ga ti nisi ni stvorio, a da je od Mene spas tražio, Ja bih ga spasio.”¹

Vidimo šta imam Er-Rida navodi kao razlog zbog čega je faraon potopljen i zbog čega mu nije primljeno pokajanje: jer se utjecao nekome drugom pored Allaha. On je tražio spas od Musaa, a.s., kada je ugledao da će biti potopljen, a ne od Allaha, dž.š. Dakle, utjecao se Musau, a.s., jednom od peterice najodabranijih poslanika, a ne kumiru ili kipu, ali Allah to ne prihvata, nego objavljuje: ”O Musa, ti nisi spasio faraona jer ga ti nisi ni stvorio, a da je od Mene spas tražio, Ja bih ga spasio.”

Zaista, kako pored ovakvih veličanstvenih primjera oni koji prizivaju i mole poslanike, imame i evlije za pomoć, mogu i dalje živjeti u toj zabludi?!

---

¹ *Ilelu eš-šeraia*, 1/59.

Kome se utjecati: Fatimi Zehri i imamima, ili njihovom Stvoritelju

Kada su muslimani zatrebali pomoć u povijesnoj Bici na Bedru, Uzvišeni je Allah objavio kako su činili dove: "I kada ste od Gospodara svoga pomoć zatražili, On vam se odazvao: 'Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti'"¹, a uz njih, na poprištu, bili su i Allahov Poslanik, s.a.v.s., i imam Alija, r.a., a u Medini Fatima, r.a. Molili su Allaha i prizivali su samo Njega za pomoć, jer jedino On posjeduje moć da odagna štetu i dâ korist, a Muhammed, s.a.v.s., samo je čovjek, stvoren kao i ostali ljudi, ne posjeduje moć da spriječi nevolju ili pribavi korist, ni za sebe ni za druge.

Tako Uzvišeni Allah upućuje poslanika Muhammeda, s.a.v.s., da objasni ljudima, muslimanima i nemuslimanima, otvorenim i jasnim riječima: "Reci: 'Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog – jedan Bog. Pa ko se nada susretu s Gospodarom svojim, neka čini dobra djela i neka u ibadetu Gospodaru svome ne smatra Njemu ravnim nikoga.'"² I također: "Reci: 'Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti.' Reci: 'Mene niko od Allahove kazne ne može u zaštitu uzeti; samo u Njega mogu utočište naći.'"³

Poslanik, s.a.v.s., samo prenosi od Allaha ono što mu se objavljuje, on je samo čovjek čija se čast i veličina ogledaju u tome da ga je Allah odabrao za poslanika,

---

¹ Prijevod značenja, El-Enfal, 9.

² Prijevod značenja, El-Kehf, 110.

³ Prijevod značenja, El-Džinn, 21-22.

izabravši ga između ostalih ljudi, kao i u njegovom moralu i samoj ličnosti koja je dostigla razinu ljudske savršenosti u svakom pogledu. Ali i pored toga, on ne posjeduje moć da spriječi nesreću niti da donese korist, osim u ljudskim mogućnostima, kako govori Kur'an. Pa, kako onda da to može učiniti neko ko nije na stupnju poslanika, ni po vrijednosti ni po znanju, poput imama, evlija i dobrih ljudi?!

Pored Poslanikovog, s.a.v.s., primjera možemo navesti i primjer Allahu bliskog poslanika Ibrahima, a.s., o kojem časni Kur'an ovako kazuje: "Bio vam je dobar uzor u Ibrahimu i u onima koji su s njim kad su narodu svome rekli: 'Mi s vama nemamo ništa, a ni s onim što vi, umjesto Allaha, obožavate, mi vas se odričemo, i neprijateljstvo i mržnja će se između nas stalno javljati sve dok ne budete u Allaha, Njega Jedinog, vjerovali!' – ne i u Ibrahimovim riječima ocu svome: 'Ja ću se moliti da ti se oprost, ali te ne mogu od Allaha odbraniti. Gospodaru naš, u Tebe se uzdamo i Tebi se obraćamo i Tebi ćemo se vratiti.'"¹

Ili primjer Isaa, a.s., velikana među poslanicima, na čijim su rukama pokazane mnogobrojne veličanstvene mudžize, poput stvaranja i oživljavanja mrtvih, Allahovim dopuštenjem, ali kada su njegovi sljedbenici počeli smatrati da je u njegovim rukama konačan račun i da je on opunomoćenik Gospodara svjetova na Sudnjem danu i da je Njegov sin², Uzvišeni im je jasno odgovorio: "Mesih, sin Merjemin, samo je poslanik – i prije njega su

---

¹ Prijevod značenja, El-Mumtehina, 4.

² Smatrajući da je Bog veći od utjelovljenog sina.

dolazili i odlazili poslanici – a majka je njegova istinoljubiva bila; i oboje su hranu jeli. Pogledaj kako im Mi iznosimo jasne dokaze, i pogledaj, zatim, njih kako se odmeću.”¹

Ovim jednostavnim primjerom Allah pojašnjava da je Isa, a.s., samo čovjek koji konzumira hranu i da mu je ona neophodna, i da je potreban svoga Stvoritelja, Čijom se dobrotom štiti od nevolje. Kako onda njemu upućivati molbe i kako od njega traži spas, kako se njemu zavjetovati, prinostiti mu žrtve i činiti mu bilo kakav vid ibadeta, kada on ne posjeduje moć da sebi korist pribavi niti da štetu otkloni, osim onoliko koliko Allah hoće?!

Kako zapostavljati i zaboravljati Sveznajućeg, Onoga Koji sve čuje, isitinskog Boga, Koji zna ljudske tajne i sašaptavanja i ono što grudi kriju! Zato Allah jasno kaže: ”Nevjernici su oni koji govore: ’Bog je – Mesih, sin Merjemin!’ Reci: ’Ko može spriječiti Allaha da, ako hoće, uništi Mesiha, sina Merjemina, i majku njegovu, i sve one koji su na Zemlji?’ Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i na onome što je između njih; On stvara što hoće, i Allah sve može.”²

U ajetu je izuzetno jasna poruka od Allaha, dž.š., da su Isa i njegova majka Merjema, neka je na njih selam, pored njihovog uzvišenog mjesta kod Allaha, samo stvorenja koja On može uništiti, i niko Ga u tome ne može zaustaviti. Pa ako oni nisu u stanju ni sebe zaštititi, kako onda da se njima čini dova i ibadet?!

---

¹ Prijevod značenja, El-Maida, 75.

² Prijevod značenja, El-Maida, 17.

Vjerovjesnici, imami i dobri ljudi ne mogu od sebe štetu otklonuti niti sebi korist pribaviti, pa ko njima bude dove upućivao, ili od njih pomoć molio za ono što nijedan čovjek nije u stanju učiniti, ili ako se njima bude zavjetovao i kruban prinosio, takav je počinio očiti širk, tj. Allahu pripisao saučesnika. Zato je kur'anski imperativ nezamjenjiv princip u vjeri: "Znaj da nema boga osim Allaha! I traži oprost za svoje grijeh..."¹ Uzvišeni nije rekao: "Reci da nema boga osim Allaha", jer je to lako izjaviti jezikom, ali se traži razumijevanje tih riječi i njihova praktična primjena. Mušricima Mekke bilo je potpuno jednostavno izgovoriti la ilahe illallah, ali oni su bili svjesni šta te riječi iziskuju, da one nisu samo puka fraza.

I oni su vjerovali da je Allah Stvoritelj i Tvorac, kao što to potvrđuje Uzvišeni: "A ako ih zapitaš ko ih je stvorio, sigurno će reći: 'Allah!' Pa kuda se onda odmeću?!"² I rekao je: "Ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, sigurno će reći: 'Allah!'"³ Ali su Gospodara poredili s vladarima koji su nekada vladali nad njima i drugim narodima, a kojima se nije moglo doći niti približiti osim preko njima bliskog posrednika. Govorili su: "Allah je uzvišeniji i veličanstveniji od toga da od Njega tražimo to i to, On je Uzvišen, a mi smo grešnici, pa kako da od Njega nešto neposredno tražimo? Nego, moramo naći posrednike koji će se zauzimati za nas kod Allaha." O tome nas je Uzvišeni obavijestio rekavši: "A onima koji pored Njega uzimaju zaštitnike: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu

---

¹ Prijevod značenja, Muhammed, 19.

² Prijevod značenja, Ez-Zuhuf, 87.

³ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 38.

približili.”¹ Tj. ne obožavamo ih čineći im dove, zavjetujući im se i prinoseći im kurbane, osim da nas približe Allahu, a ne zato što mislimo da su nas oni stvorili, ili da nas oni opskrbljuju, ili da nam pomažu u nevolji. Ali, da li Allah prima ovakvo vjerovanje? I hoće li im koristiti priznanje da je Allah stvoritelj kada mu pridružuju suparnika u ibadetu i činjenju dove? Allah, dž.š., o njima kazuje i upozorava na njihovu zabludu: ”Većina njih ne vjeruje u Allaha, osim tako što Mu druge pridružuju.”²

Zato im je Allah poslao Muhammeda, s.a.v.s., pa je on kao poslanik posvjedočio da će ih njihova borba za odbranu širka odvesti u Vatru i da im njihovo priznanje da je Allah Stvoritelj, uz činjenje ibadeta nekome drugom pored Njega, neće biti ni od kakve koristi. Niko nije časniji kod Allaha od pripadnikâ Poslanikove, s.a.v.s., porodice i plemena, pa da bude hvaljen i očišćen od širka, iako ga je činio i u njega vjerovao, jer glede grijeha ne koristi rodbina ni prisnost. Ebu Leheb je bio Poslanikov, s.a.v.s., amidža, ali kada je ostao mušrik u Allaha, rodbinska mu veza nije bila ni od kakve koristi. Ljudi danas nisu kod Allaha časnijih ni od naroda koji je živio s Nuhom, a.s., a njih je Uzvišeni, kada su širk počinili, sve redom uništio, spasivši samo pojedince koji su iskreno i pravilno vjerovali.

Dokazivati mnoštvom onih koji čine širk Allahu, tražeći spas kod nekog drugog mimo Njega, bez obzira što se takvi deklariraju kao pripadnici islama, nimalo neće koristiti istini, niti će Allah njihov širk učiniti čistim

---

¹ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 3.

² Prijevod značenja, Jusuf, 106.

tevhidom. Zato je Allah prekorio one koji su se poistovijetili sa zabludjelim: "Allah je, zaista, neizmjenjivo dobar prema ljudima, ali većina njih ne zahvaljuje"¹; "Zbilja, u tome je Znak, ali većina njih ne vjeruje!"²; "To je, zaista, pouka, i većina njih nisu bili vjernici"³; "U tome je pouka, ali većina ovih nisu vjernici."⁴ I u istoj suri: "To je pouka, ali većina njih nisu vjernici."⁵ I na drugom mjestu: "To je pouka, ali većina njih nisu vjernici."⁶ I: "To je pouka, ali većina ovih neće da vjeruje."⁷ "To je pouka, ali većina ovih neće da vjeruje"⁸; vjeruje"⁸; "To je pouka, ali većina ovih neće da vjeruje,"⁹ vjeruje,"⁹ "Mi smo vam slali Istinu, ali većina vas istinu prezire"¹⁰ i mnogo drugih ajeta sličnog značenja.

Deklarirati se kao pripadnik islama predstavlja čast i ponos, ali ako neko pripisuje Allahu suparnika, ili ako prihvati posrednike kojima se moli u nevoljama ili udobnosti, takav zaista neće imati koristi kod Allaha od svog ibadeta, ta njegovo je vjerovanje iskrivljeno. Uzvišeni kaže: "Ako vi ne budete vjerovali, pa, Allah od vas ne zavisi."¹¹ I kaže također: "Ako budete nezahvalni i

---

¹ Prijevod značenja, Junus, 60.

² Prijevod značenja, Eš-Šuara, 8.

³ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 67.

⁴ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 103.

⁵ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 121.

⁶ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 139.

⁷ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 158.

⁸ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 174.

⁹ Prijevod značenja, Eš-Šuara, 190.

¹⁰ Prijevod značenja, Ez-Zuhruf, 78.

¹¹ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 7.

vi i svi drugi na Zemlji, pa, Allah, doista, ni o kom nije ovisan i On je Jedini hvale dostojan.”¹

Nikome nije dopušteno držati se forme, a zapostavljati suštinu i značenje. Ne može se, dakle, izgovarati la ilahe illallah, a potirati značenje i smisao tih riječi djelima širka, danju i noću, misleći da će ga izričaj svjedočenja spasiti od žestine Vatre. Imao sam prilikom držati knjigu *Uksejrud-davat*, čiji je sadržaj sastavljen od raznih dova, a koja je inače jako rasprostranjena među običnim svijetom. U knjizi me zateče podnaslov *Traženje pomoći od hazreti Fatime*, ispod kojeg autor navodi slijedeće: ”U sigurnoj zemlji klanjaj dva rekata, pa kada završiš, donesi tekbir tri puta, potom zikri kao što je hazreti Fatima Zehra zikrila i onda učini sedždu i sto puta izgovori: ”O zaštitnice moja, o Fatimo, pomози mi!” Potom spusti svoj desni obraz na zemlju i reci to isto, pa se vrati na sedždu i reci isto, a onda spusti svoj lijevi obraz na zemlju i reci isto, a potom se vrati na sedždu i reci isto sto i deset puta, te spomeni svoju potrebu, i bit će ti uslišana, uz Allahovo dopuštenje.”²

Sjetio sam se da sam, kada sam ovo pročitao, pao skrhan od tuge i naše gorke svakodnevnice u kojoj proživljavamo riječi Uzvišenog: ”Ko je u većoj zabludi od onih koji, umjesto Allaha, mole one koji im se do Sudnjeg dana neće odazvati i koji su prema njihovim molbama ravnodušni. Kada ljudi budu sabrani, oni će im biti neprijatelji i poreći će da su ih obožavali.”³ Razlika je

---

¹ Prijevod značenja, Ibrahim, 8.

² *Uksejrud-da‘vat*, str. 410.

³ Prijevod značenja, El-Ahkaf, 5, 6.

je ogromna između onog koji moli stvorenja, koja ne posjeduju moć da sebe prožive, niti imaju riznice nafake, niti oni usmrćuju, i između onog koji moli Allaha, Koji se odaziva dovi nemoćnog i molitelja kada ga moli.

Zar Allah nije dovoljan robu Svome

Allah je, uzvišen i veličanstven je On, utočište u kojem traži zaštitu i spas svako stvorenje, Njemu se zaklanja i u dobru i u zlu. To je prirodna vjera, u kojoj je Allah stvorio ljude, a tako vjeruje svaki musliman koji je svjestan suštine islama.

El-Kulejni je u *El-Kafiju* zabilježio od Davuda el-Kasima el-Džaferija da je rekao: "Jednom sam upitao Ebu Džafera Drugog: 'Žrtvovao bih se za tebe, šta znači Es-Samed?' Odgovorio mi je: 'Onaj Koji se traži i zbog sitnog i zbog krupnog.'"¹

El-Kulejni je potom ovako komentirao ove Ebu Džaferove riječi: "Uzvišeni Allah, utočište je i Njemu se utječu sva stvorenja, džinni i ljudi, od Njega traže svoje potrebe, kod Njega se zaklanjaju u nevolji, Njega mole za stalno blagostanje i prosperitet, i utječu Mu se od iskušenja."²

Od imama Džafera bilježi se sljedeća njegova izjava: "Ako se čega uplašiš, reci: 'Allahu moj, pored Tebe niko nije potreban, Ti si dovoljan pored svih onih koji su poslije Tebe, zaštiti me od toga i toga, i toga i toga!'"³

Šta je onima koji prizivaju: "O Muhammede, o Alija, vi ste mi dovoljni", ili: "O Muhammede i Alija,

---

¹ *El-Kafi*, 1/123. Poglavlje: *O tevidu – pojašnjenje izraza es-samed* (1).

² *Ibid*, 1/124.

³ *Ibid*, 2/404. Poglavlje: *O dovi – dova u nevolji, brizi, tuži i strahu*.

pomozite, vi ste moji pomagači”, ili: ”Sačuvajte me, vi ste moji čuvari”, ili: ”Vašu zaštitu trebam”, ili: ”Podarite mi mir...”¹

Takve Uzvišeni Allah pita: ”Zar Allah nije Zaštitnik robu Svome!?”² Zar im nije dovoljan njihov Gospodar kao utočište i pomagač od Kojeg mogu tražiti pomoć, zaštitu i smiraj?! Zar da Gospodaru svjetova druge ravnim smatraju?! Kaže Uzvišeni: ”Ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, sigurno će reći: ’Allah!’ A ti reci: ’Mislite li vi, da li bi oni koje vi pored Allaha, molite mogli otkloniti štetu, ako Allah hoće da mi je učini, ili, da li bi mogli zadržati milost Njegovu, ako On hoće da im je podari?’ Reci: ’Meni je dovoljan Allah, u Njega se uzdaju oni koji se pouzdavaju.’”³

Musliman se dakle dovom obraća isključivo Allahu, samo od Njega tražeći svoje potrebe i izbavljenje iz iskušenja, jer zna da utjecanje i traženje pomoći od nekog drugog, a ne od Allaha glede nečega što je samo Allah kadar učiniti, predstavlja ibadet nekome drugom pored Njega, neka je uzvišen i veličanstven Allah!

Našao sam neka lažna predanja koja govore o istinskoj tragediji, tragediji u kojoj se obraća ljudima, koji ne posjeduju moći da zaštite sebe, pa ni druge, ako im je Allah odredio nesreću. U tim predanjima stoji da je svaki imam ”zaposlen” da štiti od kakve nevolje ili da doprinose kakvu korist. Tako je, po tim lažnim predanjima, Alija ibnul-Husejn ”zadužen” da spašava od

---

¹ Pogledaj, naprimjer, *Vesailuš-šii'a*, 8/185.

² Prijevod značenja, Ez-Zumer, 36.

³ Prijevod značenja, Ez-Zumer, 38.

zlih vladara i šejtanskih ubacivanja, Muhammed ibn Alija i Džafer ibn Muhammed za stvari ahireta i za pokornost Allahu, dž.š., Musa ibn Džafer za oprost od Allaha, dž.š., preko Alije ibn Musaa može se tražiti sigurnost i rahatluk, na kopnu i moru, a preko Muhammeda ibn Alije doći će opskrba od Allaha, dok je Alija ibn Muhammed "zadužen" za dobrovoljne namaze i dobročinstvo prema prijateljima, te poslušnost Allahu, dž.š., a El-Husejn ibn Alija za ahiret. A za Sahibuz-zemana (očekivanog Mehdiju) navode: "Ako ti bude prijetila smrt, utječi mu se, i on će ti pomoći."¹ Na ovo je, uz sama predanja, autor djela *Biharul-envar* El-Medžlisi dodao dove koje su svojevrsna pojašnjenja tih istih predanja, a koje sadrže traženje pomoći od imama.²

Po ovom modelu nastalo je mnoštvo dova i molitvi u kojima su imami – spasioci i nada, a posjetitelji (njihovih kabura) prvo ih dozivaju riječima poput: "Temelji grada", "Vrhovne sudije", "Vrata imana", "Otvorena darežljivosti koja se samo s vama sigurno upotpunjuje, ne postoji ništa a da vi niste put do toga, niti ima spasa ni pribježišta osim kod vas, niti se ima kuda ići pored vas, oči Allahove budne!"³

I zovu ih imenima: "O Husejne", ili: "O Ali", ili: "O Mehdija", ili: "O Abbase", pa traže od njih određenu pomoć, ili neku potrebu, ili da ih zaštiti od kakve nevolje koju nisu u stanju podnijeti... Neki zazivaju: "O Alija, uvećaj opskrbu", drugi doziva: "O Husejne, pomози mi", treći skrušeno stoji u turbetu imama Er-Ride i, plačući, potire rukama kabur, ljubi ga i doziva imama, zavjetujući

---

¹ *Biharul-envar*, 94/33.

² *Ibid*, 94/35.

³ *Ibid*, 94/37.

mu se i sl. Pojedini misle da je imam El-Kazim ključ za ispunjenje potreba, pa njemu upućuju molbe, nijednom riječju ne spominjući Uzvišenog Allaha, Koji jedini ne umire, Vječni i Živi...

Ovakvi postupci čovjeka neizbježno navode na pitanje: kako musliman koji najmanje sedamnaest puta (u dnevnim namazima) prouči ajet sure El-Fatiha: "Samo Tebi ibadet činimo i samo od Tebe pomoć tražimo"¹ kada ima neku potrebu, okrene se moliti stvorenje, koje je poput njega!? Zar nikada nije razumio ajet koji svakodnevno po nekoliko puta uči od malih nogu?! Kako je moguće da misli da će mu potrebe biti ispunjene ponavljanjem riječi tipa: "Ko zaziva Aliju kada bude u blagostanju, naći će ga pomagačem u iskušenju." Ili riječima: "Svaka briga i svaka nevolja prebrodit će se s tvojom zaštitom, o Alija, o Alija, o Alija!"² Također dodaje molitve tipa: "O ti, koji spas daješ, o Alija, spasi me!" Zaboravlja Gospodara svjetova, Koji o Sebi u časnom Kur'anu kaže: "Onaj Koji se nevoljniku, kad Mu se obrati, odaziva, i Koji zlo otklanja i Koji vas na Zemlji jedne drugima smjenjuje. – Zar pored Allaha postoji drugi bog?! Kako vi nikako pouku da primite!"³

Zapitajmo se poslije navedenog: ako su imami oni koji udovoljavaju nevoljnicima, i stjecište nemoćnima, i sigurnost uplašenima, i kibla moliteljima, i ako se dove ne primaju osim s pozivanjem na njihova imena, postoji li onda uopće razlika između obraćanja imamima i molbi

---

¹ Prijevod značenja, El-Fatiha, 4.

² *Mustedrekul-vesail*, Mirza en-Nevevi, 15/483.

³ Prijevod značenja, En-Neml, 62.

koje su idolopoklonici Mekke upućivali svojim kumirima? Da, postoji! Mekanski su idolopolonici Allahu iskreno upućivali dove kada bi ih zadesilo teško iskušenje, kao što kaže Uzvišeni: "Kad se u lađe ukrcaju, Allaha mole, iskreno Mu se predajućí, a kada ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju."¹ A oni koji se utječu imamima i mole ih prizivajućí njihova imena, Allahu pripisuju supranike i u blagostanju i u iskušenjima. Dakle, gori su od njih.

---

¹ Prijevod značenja, El-Ankebut, 65.

Dosta je parola

Budimo otvoreni i jasni: ljudi, dosta je parola!

Dokle govoriti u ime Ehli-bejta, a mi ne živimo tevhid¹ koji su oni živjeli, nego se vežemo za stvorenja i od njih tražimo pomoć u nevoljama, molimo ih za blagostanje i nafaku, a okrećemo se od istinskog Opskrbitelja, Onoga Koji čuje svaki žal i potrebu?!

Dokle ćemo govoriti o ljubavi prema Uzvišenom Allahu i prema Allahovom Poslaniku, s.a.v.s., a ravnodušni smo prema uputama kojima nas podstiču da se samo Allahu obraćamo, a nikako poslanicima, niti ma kome drugom?!

Dokle ćemo govoriti o sljedbenicima Ehli-bejta, a ne vidimo od mnogih sljedbenika ništa do proklinjanje mrtvih, izazivanje raskola između mislimana i raspirivanje naznabožačkih i paganskih običaja?!

I gdje smo mi uistinu u odnosu na brigu i žrtvu Ehli-bejta, neka je na njim selam, koje su uložili kako bi ljudima prenijeli tevhid i kako bi njegove temelje usadili u srca, boreći se protiv novotarija i praznovjerja, odveć prisutnih među muslimanima?

Mi smo, zaista, u velikoj potrebi da ispravimo svoja pogrešna poimanja, te da iskreno i časno preispitamo sami sebe kako ne bismo bili od onih o kojima Uzvišeni kaže: ”Reci: ’Hoćete li da vas obavijestimo o najvećim gubitnicima u pogledu djelâ, čiji

---

¹ Živjeti tevhid znači ispoljavati Allahovu jednoću u svim vrstama ibadeta, samo Njemu, vjerujući da se samo On obožava, da je On jedini Stvoritelj i da samo On posjeduje svršena svojstva i najljepša imena. (op. prev.)

će trud u životu na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će misliti da je dobro ono što rade?”¹

Posljednja naša dova glasi: ”Hvala Allahu Gospodaru svjetova!”

---

¹ Prijevod značenja, El-Kehf, 103, 104.

Izvori

- 1 – El-I'tikadat mea' tashihil-i'tikad, Ibn Babevejh el-Komijj i El-Mufid, recenzija: Isam Abdussamed, izdavač: Darul-mufid, izdanje 2., 1414 h.g.
- 2 – Biharul-envar, Muhammed Bakir el-Medžlisi, izdavač: Muesesa el-vefa', Libanon, izdanje 2., 1403 h.g.
- 3 – Et-Tibjanu fi tefsiri el-Kur'an, Muhammed ibn El-Hasen et-Tubi (Šejh Et-Taife), recenzija: Ahmed Habib Kusejr el-A'meli, izdavač: Mektebu el'ia'lami el-islami, izdanje 1., 1409 h.g.
- 4 – Tafsiru džami' el-dževami', El-Fadl ibn El-Hasen et-Taberisi, izdavač: Muesesa en-nešr vel-islami ldžemati' el-muderrisin, Koma, izdanje 1., 1418 h.g.
- 5 – Et-Tevhid, Ibn Babevejh el-Komijj (Es-Saduk), recenzija: Sejid Hašim el-Husejni el-Tahrani, izdavač: Nešru džamia' el-muderrisin, Koma, izdanje 1., 1387 h.g.
- 6 – El-Khisal, Ibn Babevejh el-Komijj, recenzija: Ali Ekber Gafari, izdavač: Džema'atu el-muderrisin fi El-Huvze, Koma.
- 7 – Es-Sahifetu es-sedžadijje el-kamile, imam Ali ibn El-Husejn, izdavač: Džema'atu el-muderrisin fi El-Huvze, Koma.
- 8 – Es-Sahifetu es-sedžadijje, Sejid Muahmmmed Bakir nedžl Sejid Murteda el-Muvehid el-Ebtahi el-Esfehani, recenzija: Muesesa el-imam el-Mehdi, izdanje 1., 1411 h.g.
- 9 – I'lelu eš-šeraia', Ibn Babevejh el-Komijj (Es-Saduk), izdavač: Menšurat el-mektebe el-hajderijje, 1385 h.g.
- 10 – Kurbul-isnad, Ebu El-Abbas Abdullah el-Humejri, izdavač: Muesesa Ali el-Bejt lihja et-turas, Koma, izdanje 1., 1413 h.g.,

- 11 – El-Kafi, El-Kulejni, recenzija: Ali Ekber Gafari, izdavač: Darul-kutub el-islamijje, izdanje 4., 1365 h.g.,
- 12 – El-Mesail es-surevijje, Eš-Šejhu El-Mufid, izdavač: El-Mutemeru el-a'lemi lelfijjeti eš-šejhi El-Mufid,
- 13 – Mustedreku el-vesail, recenzija: En-Nuri et-Taberisi, Muesesa Ali el-Bejt lihja et-turas, izdanje 1., 1408 h.g.,
- 14 – Nehdžul-belaga, imam Ali, recenzija: Muhammed Abduhu, izdavač: Darul-ma'rife, Bejrut,
- 15 – Vesailu eš-šija', recenzija: Muesesa Ali el-Bejt lihja et-turas, Koma, izdanje 2.

Sadržaj

Uvod	9
Širk je veliki zulum	11
Dova je ibadet	15
Allahovi su vjerovjesnici ibadet činili samo Allahu i molili samo Njega	19
Pripadnici Ehli-bejta govorili su da su samo Božiji robovi	23
Posredništvo nije isto što i dova i traženje utočišta kod stvorenja	25
Nema posrednika između Allaha i Njegovog roba	29
O vi koji vjerujete, ne budite poput nevjernika	33
Ista forma, različiti nazivi	39
Ehli-bejt podučava koje je posredništvo dopušteno ...	41
Članovi Ehli-bejta mole Allaha za pomoć, a koga moliš ti	45
Zbog čega je Uzvišeni Allah potopio faraona	53
Kome se utjecati: Fatimi Zehri i imamima, ili njihovom Stvoritelju	55
Zar Allah nije dovoljan robu Svome	63
Dosta je parola	69
Izvori	71
Sadržaj	73

Imam Ali er-Rida često je učio ova dova:

”Allahu moj, pred Tobom priznajem da nemam snage ni moći, jer nema snage ni moći osim kod Tebe. Allahu moj, pred Tobom se odričem onih koji su nam pripisali ono na što nemamo pravo!

Allahu moj, pred Tobom se odričem onih koji su rekli o nama ono što mi sami ne tvrdimo! Allahu moj, Tebi pripada stvaranje i od Tebe dolazi odluka, samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo! Allahu naš, Ti si nas stvorio, kao i naše očeve i naše potomke. Allahu moj, nikome ne pripada moć stvaranja i upravljanja osim Tebi, niti kome doliči božanstvenost osim Tebi!

Prokleti neka su kršćani, koji su pokušali umanjiti Tvoju veličinu, i prokleti neka su oni koji Tebe izjednačuju sa drugima! Allahu moj, rob sam Tvoj, sin roba Tvog, mi od sebe ne možemo ni štetu otkloniti niti korist pribaviti, ne odlučujemo o svojoj smrti, niti o životu, niti o proživljenju. Allah moj, ko nas s Tobom poistovjećuje, mi ga se pred Tobom odričemo, i ko kaže da mi stvaramo i opskrbljujemo, mi ga se pred Tobom odričemo, kao što se Isa, a.s., odrekao kršćana. Allahu moj, mi njih nismo podsticali da tako govore, pa nas ne osudi i oprosti nam za ono što govore!”

متوافر الكتب الإسلامية وأراجم القرآن الكريم باللغات الأجنبية المختلفة

www.ipbshop.com

+965 22427383, 24738786

Fahad Salem St. Al-Mulla Saleh Mosque P.O.Box: 1613 Safat 13017

Fax: 24713873 - e-mail: ipb@gmail.com